

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сімнадцята

Стенограма пленарного засідання

13 липня 2023 року

Київ 2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сімнадцята

Стенограма пленарного засідання

13 липня 2023 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 13 липня 2023 року)

Частина сімнадцята

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...9
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...19
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій	...19
Заяви депутатських фракцій:	
політичної партії «Європейська солідарність»	...21
політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	...21
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про регулювання обігу рослин роду коноплі (<i>Cannabis</i>) в медичних, промислових цілях, науковій та науково-технічній діяльності для створення умов щодо розширення доступу пацієнтів до необхідного лікування онкологічних захворювань та посттравматичних стресових розладів, отриманих внаслідок війни»	...22
Внесення змін до:	
додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік»	...30
Закону України «Про оренду державного та комунального майна» щодо використання майна національними закладами вищої освіти державної форми власності	...34
Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»	...34

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України»	...35
Внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу	...37
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про електронні аграрні розписки»	...37
Прийняття рішення про направлення проекту Закону України «Про внесення змін до статті 16 Закону України «Про валюту і валютні операції» щодо відповідальності за порушення резидентами строку розрахунків за операціями з експорту» на повторне перше читання	...40
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування правоохоронними органами безпілотних повітряних суден та протидії їх незаконному використанню	...42
Внесення змін і доповнень до Кримінального кодексу України щодо усунення суперечностей у карантні кримінальних правопорушень	...50
Внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запровадження адміністративної відповідальності у сфері підготовки та допуску водіїв до керування транспортними засобами	...50
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України у зв'язку з завершенням карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»	...51

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України у зв'язку із завершенням карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»	...55
Внесення змін до:	
деяких законів України щодо визначення категорій осіб, які визнаються особами з інвалідністю внаслідок війни та членами сімей загиблих Захисників і Захисниць України, а також надання їм соціальних гарантій	...55
деяких законодавчих актів України щодо особливостей використання відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами	...56
Прийняття рішення щодо підтримки та направлення запитів народних депутатів України до Президента України	...57
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про деякі питання здійснення парламентського контролю України з питань отримання і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги під час дії воєнного стану»	...58
«Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича»	...61
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного управління і регулювання при наданні хмарних послуг»	...61
Внесення змін до деяких законів України у сфері електронних комунікацій щодо визначення періоду дії норм та положень, пов'язаних з правовим режимом воєнного стану	...63
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок»	...64

Прийняття Закону України «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво під час здійснення спільного контролю осіб, транспортних засобів і товарів на українсько-російському державному кордоні	...64
Ратифікація Конвенції про безпеку в застосуванні хімічних речовин на виробництві № 170	...66
Внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо застосування процедур банкрутства у період дії воєнного стану	...66
Прийняття рішення про зняття з порядку денного пленарного засідання розгляду у другому читанні проектів законів України	...66
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо стимулювання розвитку нафтогазовидобувної галузі»	...67
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про особливості припинення державних підприємств за рішенням Фонду державного майна України»	...71
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування телемедицини»	...75
Прийняття рішення про надання доручення Голові Верховної Ради України Стефанчуку Р.О. щодо невідкладного підписання прийнятих Верховною Радою України 13 липня 2023 року законів України та негайного направлення їх на підпис Президентіві України	...76

Відхилення проектів постанов Верховної Ради України:

- «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30.06.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» (№ 8401 від 31.01.2023)» ...77
- «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30.06.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» (№ 8401 від 31.01.2023)» ...80
- «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» (№ 8401 від 31.01.2023)» ...82
- Інформація про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Реабілітаційні сили України» ...84

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
13 липня 2023 року, 12 година 4 хвилини
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати України! Відповідно до прийнятої нами Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання під час проведення дев'ятої сесії в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег поважати прийняте українським парламентом рішення та відповідально поставитись до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на робочому місці кожного з вас.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, сьогодні 505-й день потужного опору Українського народу в повномасштабній військовій навалі російської федерації. Героїчні Сили оборони України послідовно і методично вибивають рашистів із займаних позицій на окупованих територіях. Вічна слава всім, хто воює і працює заради перемоги України! Ціна боротьби за нашу незалежність, територіальну цілісність та демократичні цінності надвисока. Пам'ять про мужність і звитяги захисників і захисниць України навіки з нами. Тому я прошу вшанувати хвилиною мовчання пам'ять наших воїнів, полеглих за Україну і її майбутнє, усіх мирних громадян, загиблих унаслідок російської агресії з боку держави-терориста.

(Хвилина мовчання).

Шановні колеги, 6 липня Палата представників Генеральних штатів Королівства Нідерланди прийняла резолюцію про визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом Українського народу.

Прошу оплесками подякувати нашим колегам парламентаріям за ще один крок, яким вшановується пам'ять мільйонів жертв Голодомору і відновлюється правова та історична справедливість.

Шановні народні депутати, хочу також подякувати нашій делегації в Парламентській асамблеї ОБСЄ за проведену велику роботу, результатом якої стало ухвалення підсумкової декларації на сесії у Ванкувері про визнання росії державою – спонсором терористичної «групи Вагнера» та її відповідальність за спонсорство тероризму.

Вельмишановні колеги, важливим внеском у процес примирення і порозуміння між польським і українським народами стала участь очолюваної мною делегації у заходах у Варшаві, присвячених 80-м роковинам трагічних подій на Волині. Переконалий, нам треба рухатися шляхом взаємного, шанобливого і уважного ставлення до складних питань нашої спільної історії, фокусуючись на сьогоднішні і майбутньому.

Шановні народні депутати, саміт НАТО, який щойно завершився у Вільнюсі, безумовно, наблизив Україну до головної мети – членства у Північноатлантичному альянсі.

Так, нам, звичайно, хотілося б, щоб цей час настав якомога швидше. Адже Україна, наш героїчний народ, наші сили оборони заслужили бути частиною євроатлантичної спільноти. Тому закликаю вас до продовження наполегливої і самовідданої роботи, яка обов'язково принесе такий жаданий результат, яким є наша перемога і членство України в Європейському Союзі та НАТО.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження в наших колег народних депутатів України Андрія Володимировича Богданця – фракція «Слуга народу», Петра Васильовича Юрчишина – депутатська група «Партія «За майбутнє» та Антона Володимировича Яценка – позафракційний (*Оплески*). День народження також святкує Керівник Апарату Верховної Ради України Вячеслав Васильович Штучний. Давайте оплесками привітаємо його і подякуємо за те, що в такий час Апарат працює бездоганно. Бажаємо всім іменинникам міцного здоров'я, наснаги та якнайшвидшої перемоги України (*Оплески*).

Шановні народні депутати, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що перед початком розгляду питань порядку денного надамо час (по 3 хвилини) для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи.

Сухов Олександр Сергійович, депутатська група «Довіра». Вельможний, я так розумію?

Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги! Депутатська група «Довіра». Шановні колеги, ми, як ніхто, маємо пам'ятати, що війна триває

не півтора року, а вже понад дев'ять років. За цей час проблеми внутрішньо переміщених осіб ніяк не розв'язуються. Якщо у період від анексії Криму та початку бойових дій на Донбасі було офіційно зареєстровано лише понад мільйон ВПО, то зараз кількість людей, вимушених переїжджати через активні бойові дії та тимчасову окупацію населених пунктів значно збільшилася.

Союзники гостинно прийняли наших громадян (в основному це жінки з дітьми), яким небезпечно залишатися в Україні через постійні терористичні обстріли російської федерації. Їх намагаються забезпечити всім: допомогти соціалізуватися в іншій державі, отримати гідні виплати, житло, роботу тощо. У нашій державі все навпаки.

Чомусь виведеним з тимчасово окупованих територій військово-цивільним адміністраціям для придбання автомобілів у нас знаходяться мільйони гривень, а для будівництва постійного житла для переселенців – ні.

Без сумніву, усю територію України буде звільнено. Ми віримо в наших захисників. Але куди повертатися людям?

Наприклад, місто Попасна Луганської області визнане непридатним для проживання не лише українською владою, а й терористами незаконних збройних формувань. Очевидно, що 20 тисяч мешканців міста не повернуться додому. Те саме стосується Бахмута, Авдіївки та багатьох населених пунктів, особливо на Донеччині та Луганщині. Люди постійно надсилають звернення, пишуть у соціальних мережах, їх цікавить, коли держава почне реалізовувати комплексні програми для ВПО.

Наші партнери інвестують десятки мільярдів доларів. Я впевнений, якщо ми детальніше пропрацюємо бюджет з урахуванням потреб переселенців, можна оптимізувати певні статті та виділити кошти на будівництво житла для людей, постраждалих внаслідок збройної агресії російської федерації. У наших руках їхня доля – майбутнє українських сімей та їхніх дітей. Вони пережили надзвичайно багато, але залишилися вірними нашій державі. Тепер держава має віддячити їм та направити всі зусилля на поміч постраждалим громадянам.

Також дякую народному депутату Максиму Ткаченку за утворення міжфракційного депутатського об'єднання «ВПО України» та всім, хто долучився до надання допомоги переселенцям. Долучайтеся до роботи об'єднання.

Дякую за увагу. Сергій Вельможний, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк, фракція «Голос». Будь ласка.
Олександра Юрїївна Устінова. Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Я вважаю, що сьогодні один з історичних днів цієї Верховної Ради, тому що є змога проголосувати два дуже важливих законопроекти.

Перший – це законопроект про медичний канабіс. Я дуже хочу, щоб ви зараз почули, що всі ті міфи, які вам розказують, особливо проросійські «зливні бачки», є неправдою. Коли ви чуєте, що поля України будуть засіяні травою і для цього треба буде пшеницю, вибачте, викорінювати – це брехня. Я хочу, щоб кожен почув, що медичний канабіс у всьому світі вирощується виключно в теплицях. Тому не слухайте казок про те, що в нас будуть поля коноплі.

Я назву декілька країн, тому що в усьому світі це дозволено, які разом з Україною досі не легалізували вирощення канабісу, – Чад, Камерун, Алжир, Китай. Ви розумієте, що ми, як країна навіть не третього, а десятого світу, живемо сьогодні в печері і змушуємо наших громадян, військових страждати від страшених, пекельних мук, тому що боїмося і слухаємо якісь міфи. Давайте покінчимо з цим «совецьким» підходом і перейдемо на ланку з усіма цивілізованими країнами, якщо ми думаємо про людей, про їхній біль, а не про те, що нам дуже незручно, бо хтось щось сказав.

І другий законопроект [№ 7588](#), на який я дуже хочу звернути вашу увагу, про Національну академію аграрних наук. Це буде один з найкрутіших антикорупційних законопроектів, які проголосує ця Верховна Рада. Я поясню двома словами, що це таке.

Ви знаєте, що в нас зараз майже півмільйона гектара землі знаходиться в Національній академії аграрних наук? Проти керівника академії порушено дуже багато кримінальних проваджень. А знаєте, чому? Тому що всі державні аграрні підприємства, всі установи в структурі НААН «вчорну» здають землю. Наприклад, Інститут конярства, де вже давно немає коней, а тисячі гектарів землі для випасу, які залишилися, засіяні будь-чим, і за це отримує гроші не держава, а власник або директор цього аграрного підприємства. Тож давайте зробимо так, щоб ці гроші отримувала держава через *ProZorro*, щоб ми ці гроші могли витратити на армію, а не поповнювати кишені корупціонерів, які покриватимуть цей безлад й далі.

Дуже прошу кожного з вас підтримати цей законопроект, тому що він потрібен. Вибачте, півмільйона гектарів землі – це п'ять таких міст як Київ. Уявіть цю площу! Скільки грошей! Це мільйони доларів, що течуть повз бюджет держави в кишені тих, які потім приходять у Верховну Раду і переконують депутатів не голосувати за це. Не кажіть потім, що ви не знали, у вас є питання. Повірте, якщо ми його підтримаємо, це буде одна з найкласніших антикорупційних реформ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Дмитруку Артему Геннадійовичу, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ДМИТРУК А.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 133, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановний

пане Голово! Шановний український народ! За декілька днів Україна відзначатиме 33-ю річницю Декларації про державний суверенітет України. Цей основоположний документ заклав підвалини проголошення нашої незалежності. Він є невід'ємною частиною нашого державотворення. Водночас окремі його норми були підкориговані самим життям.

Сьогодні перед кожним українцем виникає питання: чи могли б ми запобігти війні, якби у 1994 році не віддали ядерну зброю? Саме в декларації ми заявили про дотримання трьох неядерних принципів. Але історія не знає умовного способу. Утім інші корективи ми змушені робити. Нагадую, в декларації Україна була заявлена як держава, яка проголосує про намір стати в майбутньому постійно нейтральною державою, яка не бере участі у військових блоках.

За часи нашої незалежності офіційний Київ демонстрував миролюбність і в жодному разі не ніс загрози для своїх сусідів та інших держав у всьому світі. Це не завадило російській федерації спочатку у 2014 році, а потім і у 2022 році піти війною на Україну.

Ми цілком поділяємо тезу, що не можна бути нейтральним до зла та оборонятися від нього поодиночі. Система колективної безпеки не має альтернативи, саме тому курс на євроатлантичну інтеграцію свого часу було внесено до Конституції України. У повноваженнях Верховної Ради України прямо занотовано: реалізація стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в НАТО.

Учора у Вільнюсі завершився дводенний саміт НАТО. Ми як держава не збираємося збавляти темпів у проведенні внутрішніх перетворень і реформ. Прийняті рішення – це цілком політична відповідальність Альянсу. Безпека є одним із необхідних елементів відновлення України. Продовжується консолідація світу довкола післявоєнної відбудови нашої держави.

Працюємо разом на перемогу! Працюємо на відновлення! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Загородному Юрію Івановичу, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

Павленко Юрій Олексійович. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановний український народ! Президент України, визначаючи серед пріоритетів державної політики забезпечення права кожної дитини, яка втратила рідних батьків, на виховання, зростання в сімейному оточенні, чітко наголосив: «Україна не для інтернатів!». Я переконаний, у цьому залі кожен із народних депутатів підтримує ту політичну

волю, яку сьогодні демонструє Президент України стосовно захисту дітей, які залишилися без батьківської опіки.

Водночас досягнення заявленої мети можливе за умови об'єднання та професійної роботи і парламенту, і Кабінету Міністрів, і виконавчої влади, і місцевого самоврядування. Тим більше це актуально у зв'язку з широкомасштабною війною, яка йде на нашій території, і тими злочинами, що творить російський агресор стосовно української родини, української дитини. Ще більший запит на сімейні форми виховання буде в післявоєнний період. Верховна Рада активно діє, реагуючи змінами до законодавства на ті виклики, які стоять перед країною. Вкотре наголошую і звертаюся з проханням все-таки підписати закон (проект [№ 7087](#)), прийнятий у цьому залі конституційною більшістю, бо саме цим законом, а також низкою інших рішень Верховної Ради визначаються структура, завдання і можливості, як сьогодні підійти до кожної дитини, як її захистити.

Натомість ми спостерігаємо в уряді серйозну бездіяльність чиновників, відповідальних за захист прав дітей. Таке відчуття, що вони роблять все навпаки. Як наслідок, через низьку професійну підготовку, насамперед працівників Мінсоцполітики, невиконання ними функцій щодо координації дій різних органів влади, кількість прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу скорочується щорічно на понад 10 відсотків, кількість дітей, які влаштовуються в сім'ї, зменшується, кількість наданих статусів зменшується, не дивлячись на те, що ця проблема існує, і багато інших проблем сьогодні є у кожної дитини, яка втрачає рідних батьків.

Саме тому вкотре з цієї трибуни закликаю до прийняття професійних рішень, чіткого виконання повноважень на місцевому та центральному рівнях. Війна додає вимоги і до якості, і до терміну ухвалення рішень. Переконалий, активна позиція парламенту змусити уряд виконувати завдання Президента – це запорука захисту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Без перебільшення, останніми днями увага всього цивілізованого світу, а також його нецивілізованої частини була прикута до Вільнюського саміту НАТО, який, сподіваємося, наблизить Україну до членства в Північноатлантичному Альянсі не дипломатичними словами, а реальними кроками. Бо насправді Україна за період своєї незалежності надто багато жертвує, покладаючись на високі гарантії, і натомість втрачає частину свого суверенітету в результаті загарбницьких дій російського окупанта. Не будемо згадувати про Будапештський меморандум чи про сподівання від Бухарестського саміту НАТО 2008 року. Той час вже в минулому історії. Європа

не хотіла думати, що може бути військове вторгнення. Очевидно, що боїться ще більшого розгортання бойових дій. Але ми не можемо далі вивчати європейські столиці за кириличним алфавітом: Будапешт, Бухарест, Вільнюс, бо так і країни, і людей може не стати.

Ми хочемо нагадати, що НАТО створювалося для захисту Європи від тодішнього радянського, відтак, і до російського потенційного і реального втручання. І Україна сьогодні захищає Європу своїми бійцями на фронті. Захищаючи себе, ми захищаємо європейські цінності – свободу і демократію, які як для нас, так і для воїнів не є пустими словами. Багато хто з наших громадян може розцінити відсутність прямого запрошення в НАТО як продовження війни на виснаження і зменшення людського ресурсу. Сподіваємося, це далеко не так, і НАТО бачить Україну в цій організації та прагне завершити цю війну героїчними зусиллями наших воїнів, а не заморозити її, пролонговуючи війну на незрозуміле майбутнє. Бо, як бачимо, росію і її дикунські методи не може виправити чивилікувати жодна міжнародна структура. Так і сама росія в її сьогоднішньому статусі і кордонах не піддається ані лікуванню, ані самолікуванню. Завершивши війну, ми віримо в те, що вступ до НАТО – це не неминуча нагорода, а необхідність, зокрема й для Північноатлантичного Альянсу.

Ми вдячні нашим союзникам, які активно наполягали на необхідності прямого запрошення в НАТО вже сьогодні. Ми вдячні всім, хто не зупиняє, а розширює військово-технічну і фінансову допомогу Україні в жорстокому протистоянні агресору. Це також були і великі зусилля Президента України, що НАТО стало ближче до нас і дискусія щодо вступу мала свою гарячу фазу. Ми віримо, що Україна зробила чимало кроків, щоб розпочати процедуру вступу до Європейського Союзу. Сподіваємося, Єврокомісія зробить цього року реальні кроки і безпосередній вступ набере своїх активних обертів.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово надається народному депутату України Чернєву Єгору Володимировичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

Будь ласка, Єгоре Володимировичу.

ЧЕРНЄВ Є.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановний пане Голово! Шановні українці! Щойно у Вільнюсі закінчився історичний для України саміт. НАТО взяло практичний та впевнений курс на інтеграцію нашої країни до своїх лав. Завдяки спільним зусиллям Верховної Ради, уряду і насамперед Президента Володимира Зеленського ми отримали той результат, який маємо. Ми отримали майже все, що просили, але, як кажуть, хочете отримати, що потрібно, просіть те, що є майже неможливим. Ми маємо

розуміти, що сьогодні НАТО навряд чи запросить воюючу країну, але ми маємо зробити своє домашнє завдання задля того, щоб вже наступного року у Вашингтоні на наступному саміті отримати те саме «так». Але й Вільнюський саміт ми точно можемо назвати найкращим, найрезультативнішим за останні 15 років. Ми отримали погодження, що будемо вступати без ПДЧ, без зайвої бюрократії. Ми отримали гарантії безпеки, нове озброєння, підтримку формули миру Зеленського. Ми отримали погодження конкретних кроків щодо нашого членства. Це все результат нашої спільної роботи, але розслаблятися точно ще зарано. Нам потрібно робити свої реформи, потрібно більше інтегруватися в НАТО практичними кроками, і ми це будемо робити.

Тому звертаюся до вас з проханням: протягом року до наступного саміту активізуватися та впровадити всі ті необхідні реформи, які нам відкриють шлях до НАТО, а наші партнери точно нас там чекають.

Дякую.

Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Павленку Ростиславу Миколайовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

Порошенко Петро Олексійович. Я правильно розумію? Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Дорогий український народ! Уся країна два дні напередодні Вільнюського саміту жила надією на результат. Я не бачу, де знайшли очевидну перемогу ті, які стверджують, що Вільнюс був дуже вдалим для України. На жаль, вчорашній Вільнюс був дуже схожий на Вільнюс 2013 року, коли Україна не підписала Угоду про асоціацію (я її підписав одразу ж після обрання), а нині не отримала заслуженого запрошення до НАТО, хоча Збройні Сили України боронять східний фланг НАТО. Не парламент, не Президент, не офіс і не уряд зробили свій внесок. Це зробили Збройні Сили України. Вони воюють краще за будь-яку іншу країну НАТО.

На жаль, і підсумковий документ Вільнюса 2023 року є ксерокопією документа Бухареста 2008 року. Заява Сімки нагадує виключно протокол про наміри. Той, хто хоче, подивіться, там слово «гарантії» відсутнє. Єдине, що там є, це початок консультацій на випадок війни. Я знаю, я ці консультації проводив у 2014 році, і у жодному разі нам не можна цього повторити. Не треба нам слів про «відкриті двері». Якщо вони відкриті, дайте нам зайти. Якщо ви нас не впускаєте, це означає, кажіть правду, що двері закриті. Але ми маємо подякувати партнерам за зброю, далекобійні ракети, засоби радіоелектронної боротьби (*e-defense*). Без них було б значно важче.

Наступне. Засмучує сварка, яка розгортається навколо саміту. Одні накидаються на владу, в інших – у всьому крайній Байден. Хто винен, з'ясуємо

після війни, а зараз нам треба за рік підготуватися до Вашингтонського саміту, бо не Байден призначав Татарова, думу, забезпечував корупцію на 36 мільярдів. Єдине, що є в Сімці – це впровадження судової реформи, захист демократії включно з парламентською, повага до прав людини, захист та свобода ЗМІ. Це наша відповідальність.

Дякую.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Батьківщина» Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Ви не могли не помітити, що декілька тижнів тому на сайті Кабінету Міністрів з'явився проект постанови про ліквідацію третьої Чорнобильської зони. Це та зона, де мешкають люди, постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, де забруднені земля, вода, і вони відповідно до закону мають маленькі пільги. Що це за пільги? Це безкоштовне харчування в дитячих садках і школах, це трохи вищі пенсії, щоб було за що лікуватися тяжкохворим мешканцям тієї зони. Та й пільг як таких там практично немає. Але саме для заощадження в бюджеті коштів, щоб забрати в людей останні копійки, які держава просто зобов'язана відповідно до Конституції їм віддати, радіоактивно забруднені території будуть оголошуватися «чистими», «прекрасними» для життя.

Саме тому ми порушили це питання. Дякуємо всім народним депутатам, які долучилися до цієї роботи, і з сайту Кабінету Міністрів цей проект постанови було знято. Сьогодні вони призупинили цю історію і ніби не чіпатимуть третю Чорнобильську зону, проте вірити цьому не можна. Саме тому ми внесли проект постанови, у якому передбачається заборонити Кабінету Міністрів чіпати третю Чорнобильську зону, позбавляти людей тих копійок, робити несправедливі речі особливо під час війни, тому що практично третя Чорнобильська зона більшою мірою розташована близько до кордонів з ворогом, куди сьогодні перебралася вся вагнерівська зграя. Люди, які живуть практично біля кордону, збуджені, знервовані, вийшли перекривати «Варшавку», бо не очікували такого удару щодо скасування третьої Чорнобильської зони під час війни.

Тому прошу вас, колеги, Голову Верховної Ради внести в зал зареєстрований проект постанови, яким забороняється переглядати кордони третьої Чорнобильської зони, і показати людям, що в цьому залі не лише забирають в України все, а й захищають людей, хоча б згідно з чинними законами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надійшла заява від двох фракцій з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити виступом.

Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні українці! Депутатська група «Довіра» абсолютно підтверджує тезу про те, що в період дії воєнного стану пріоритетними для всієї держави – для Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів – мають бути питання національної безпеки, оборони, підтримки наших захисників. Водночас ми категорично проти внесення українським урядом на обговорення поспішних, непродуманих та, відверто кажучи, антисоціальних питань, які сьогодні можуть збудити суспільство, викликати соціальний негатив.

У продовження того, про що вже казали мої колеги, я підтверджую, що депутатська група «Довіра» категорично проти проекту постанови Кабінету Міністрів, яким примітивно і механічно пропонується скоротити кількість населених пунктів, які знаходяться на територіях радіоактивного забруднення. Це дуже спрощений підхід.

Депутатська група «Довіра» наполягає на такому.

Перше. Терміново прийняти постанову, яка накладає мораторій на, підкреслюю, поспішні, юридично не обґрунтовані дії уряду.

Друге. Звертаюся до профільних комітетів Верховної Ради України – Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів та Комітету з питань екологічної політики та природокористування з проханням терміново підключити всіх фахівців і розібратися, що сьогодні насамперед потрібно провести ревізію чорнобильського законодавства, що ми разом з урядом можемо запропонувати людям, щоб не погіршити їх соціальні права, не звузити гарантій відповідно до чинного закону і водночас встановити питання соціальної справедливості. Бо, я погоджуюся, якщо людина, яка не проживала на тих територіях, приїжджає і за рішенням суду може отримати підвищену пенсію, а місцеві мешканці, які роками там жили, цього не можуть робити, це, дійсно, несправедливо. Ці питання потрібно врегульовувати професійно, використовуючи досвід, напрацьований роками.

Тому, я звертаюся до вас, шановні колеги народні депутати, а під проектом постанови підписалися практично всі депутатські фракції та групи, особливо звертаюся до вас, шановні колеги з монобільшості, від вас сьогодні багато залежить, та закликаю вдумливо попрацювати разом з урядом і прийняти рішення, які підуть на користь і людям, і закону.

Дякую.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, зараз Олена Костянтинівна – від президії, і після цього переходимо до розгляду питань порядку денного. Будь ласка, підготуйтеся.

Олена Костянтинівна. Будь ласка.

КОНДРАТЮК О.К., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую. Шановні колеги! Звісно, ми обговорюємо, підбиваємо підсумки саміту, який відбувся у Вільнюсі, і вже намітили колосальну роботу, яку повинні провести в стінах парламенту, готуючись до наступного саміту, який відбудеться у Вашингтоні. Проте сьогодні хочу ще також привернути вашу увагу і до дуже нагального питання, яким ми постійно повинні опікуватися і займатися, – повернення наших дітей, примусово депортованих до російської федерації.

З того часу, коли ми збиралися в цьому залі востаннє, нам вдалося завдяки Офісу Омбудсмена (хочу подякувати) повернути брата та сестру, тобто двох дітей, мама яких була півроку в полоні, а батько загинув, захищаючи Маріуполь.

Дуже важко дається нам ця тема. Хочу нагадати, що зараз на офіційному порталі «Діти війни», який опікується якраз поверненням дітей, значиться, що депортовано 19 тисяч 474 дитини. Фактично підпільними методами вдалося повернути лише 383 дитини. Однак хочу наголосити, ми й далі повинні підтримувати один одного і займатися цією справою за будь-яких можливостей і на будь-яких майданчиках, на яких нам доводиться бути в межах парламентської дипломатії.

Нещодавно я повернулася з міжнародної конференції, що відбулася в Польщі, на якій були присутні 13 представників парламентів. Нам вдалося порушити це питання, закликати ОБСЄ привернути своєю резолюцією увагу до теми засудження дій російської федерації стосовно дітей.

Хотіла б сьогодні подякувати нашій делегації в Парламентській асамблеї ОБСЄ, завдяки якій на сесії у Ванкувері також проведено відповідну резолюцію ОБСЄ.

Хочу подякувати нашим парламентським делегаціям у Парламентській асамблеї Ради Європи, Європарламенту за відповідні резолюції, які були прийняті із засудженням дії російської федерації і приверненням уваги до питання щодо повернення наших дітей до України.

Хочу також наголосити, що ми повинні розширювати можливості парламентської дипломатії щодо цього питання, і попереду нас чекає саміт *BRICS* у Південно-Африканській Республіці, а також саміт країн Східної Азії в Індонезії. Прошу всіх своїми можливостями долучатися до цієї теми.

Також хотіла б сьогодні з парламентської трибуни подякувати лауреатці Нобелівської премії миру Олександрі Матвійчук, яка через газету *«The Sunday Times»* звернулася до президента ПАР із закликом зайняти чітку позицію проти масового викрадення дітей і не приймати міжнародного злочинця путіна у себе в країні.

Також звертаю вашу увагу, що парламент долучився до роботи Координаційної ради з питань захисту та безпеки дітей. Указом Президента мене включено до її складу. Прошу всіх докласти максимальних зусиль до повернення наших дітей: постійно порушувати це питання, говорити про це.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олено Костянтинівно.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 239.

Рішення... Боже, яке «рішення прийнято». Вибачте.

Проголосували: за – 239, проти – 5, утрималися – 5.

Важкі дні, але нічого, друзі. Дякую.

Ще раз звертаюся до всіх колег із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні народні депутати, перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до його розгляду.

Отже, починаємо з першого питання. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій» ([№ 8392](#)). Друге читання.

На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що буде виступ від фракції «Батьківщина», 3 хвилини, і після цього – голосуємо.

Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Фракція «Батьківщина» беззаперечно підтримує всі

законопроекти, пов'язані із застосуванням санкцій проти тих, хто організовує і сприяє збройній агресії російської федерації та білорусі проти України, а отже, й усі законодавчі напрацювання, які приймаються у сесійному залі.

Водночас запропонований законопроект містить одне положення, яке викликає у нас певні, так би мовити, роздуми. Ідеться про те, що Державний реєстр санкцій та його ведення передається апарату Ради національної безпеки і оборони України.

Я хотів би звернути увагу на те, що Рада національної безпеки і оборони України – це консультативний орган при Президентові. Повноваження щодо ведення будь-яких реєстрів йому не властиві. Його конституційні повноваження – радити і рекомендувати Президенту приймати ті чи інші рішення.

Тому фракція «Батьківщина» вважає, що Державний реєстр санкцій запроваджувати обов'язково треба, але його вести повинні або органи виконавчої влади, зокрема Міністерство юстиції України, або Служба безпеки України, яка, по суті, є державним органом, що ініціює більшість тих санкцій, які застосовуються указами Президента на підставі рішень Ради національної безпеки і оборони України.

Ще раз підкреслюю, за всієї поваги до Ради національної безпеки і оборони України як органу, який радить Президенту, я не розумію, що таке апарат РНБОУ як орган, що утримує реєстр, веде його, наповнює і використовує. Та й апарат РНБОУ не зовсім розуміє своєї ролі, бо на засіданні профільного комітету представник апарату РНБОУ сказав, що вони такі самі, як Міністерство юстиції. На жаль, це свідчить про фаховий рівень людини, яка представляла апарат РНБОУ на засіданні профільного комітету.

Тому я хотів би ще раз зазначити, що фракція «Батьківщина» беззаперечно підтримує законопроекти, пов'язані з санкціями, зокрема й цей законопроект, однак є застереження, пов'язані з організацією реалізації такого закону і розподілом функцій у державі. Кожен орган в державі повинен виконувати ті функції, для якого його створювали. РНБОУ повинно радити Президенту і бути стратегічним органом, а не утримувачем реєстрів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми обговорили цей законопроект. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця, переходимо до прийняття рішення.

Шановні народні депутати, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій» ([№ 8392](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 314.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Проголосували: за – 314, проти – 0, утрималися – 1.
Вітаю, колеги!

Шановні колеги, від двох фракцій надійшла заява з проханням про оголошення перерви з заміною на виступ.

Я так розумію, Зінкевич? З місця, будь ласка. Не з місця?

Яна Вадимівна Зінкевич. Будь ласка, 3 хвилини.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої робочі місця. Перед вами виступає людина з приводу важливого законопроекту.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день! Сьогодні я, Яна Зінкевич, учасниця бойових дій, хочу поговорити про важливий законопроект про медичний канабіс, який сьогодні надзвичайно актуальний.

Я виступаю перед вами як людина з інвалідністю, яка отримала чотири контузії, яка на війні отримала десять черепно-мозкових травм унаслідок зіткнення з іншим бойовим транспортом, яка навіть на візку зламала дві ноги. Щодня я страждаю від страшного, нестерпного болю, від якого хочеться плакати. Таких людей в нашій країні щодня страждає десятки й сотні тисяч. Вони отримали ПТСР, бойові, цивільні травми, що не є суттєвою різницею.

Кожному з нас потрібно розуміти, що від нашого рішення залежить доля цих людей, доля людей, які вже готові нелегально десь купувати, переходити на наркотичні засоби, чого нам не хотілося б робити, щоб отримати єдине – знеболення. Тому що, коли ти живеш з таким, кожна секунду ти думаєш лише про це. Я переборюю себе, працюючи в наших лавах, працюючи на Україну, на свій батальйон «Госпітальєри», але кожна секунда дається мені великою тяготою.

Тому я від свого імені, від імені наших пацієнтів, друзів, яких велика кількість (у нас, на жаль, уже понад півтора мільйона ветеранів), прошу вас не обійти увагою і обов'язково проголосувати за цей законопроект, навіть, якщо зараз він неідеальний. Так, він трохи неідеальний, але, я знаю, багатьом фракціям сказали, що врахують їхні поправки, і я як член Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування також обов'язково допоможу, щоб їх врахували. Прохання підтримати цей законопроект.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я так розумію, надійшла ще одна заява від двох фракцій з вимогою про оголошення перерви з заміною на виступ.

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі, не можна без болю слухати виступ пані Яни. Відразу хочу сказати всім присутнім у цьому залі, що наша фракція беззаперечно за використання лікарських засобів, виготовлених на основі марихуани, канабісу, гашишу, не знаю, як завгодно називайте. І те, що сьогодні країна не використовує таких препаратів, є великою провиною уряду України. Поясню чому.

У мене в руках постанова Кабінету Міністрів України № 324 від 7 квітня 2021 року, якою легалізується використання лікарських засобів на основі канабісу: «Набілон» – на основі канабіноїдів і «Набіксімокс» – стандартизований екстракт канабісу з однаковим вмістом ТГК та канабідіолу. А в «Українській правді» від 9 квітня 2021 року повідомили, що в Україні легалізували медичний канабіс. У мене запитання. Чому уряд, якщо нам потрібні медикаменти на основі канабісу, а вони потрібні, не вніс, крім двох препаратів, ще двадцять, які використовують у лікуванні наших воїнів, знеболюють патологічні стани тих людей, які не можуть витримати біль? Чому згідно з постановою уряду ці препарати не закуплені? З 2021 року в Україні легалізовано медичну марихуану. Запам'ятайте це, це дуже важливо знати.

Зараз, виступаючи з цієї трибуни, я вимагаю звіту Шмигала, Ляшка і всіх, причетних до того, що з 2021 року, маючи всі можливості, вони не закупили препаратів для наших воїнів, знеболювальних для онкохворих, для дітей, хворих на епілепсію. Хто за це відповідатиме?

Законопроект, про який ми зараз говоримо, щодо так званої легалізації марихуани – він про те, щоб перетворити Україну на плантацію для наркобізнесу, для вирощування наркотичної марихуани, а не про медичну марихуану.

Я вважаю, що уряд треба відправити у відставку через те, що вони не закупили препаратів на основі марихуани для знеболювання, зокрема військовим. Прошу не голосувати за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до розгляду якраз цього законопроекту. На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про регулювання обігу рослин роду коноплі (*Cannabis*) в медичних, промислових цілях, науковій та науково-технічній діяльності для створення умов щодо розширення доступу пацієнтів до необхідного лікування онкологічних захворювань та посттравматичних стресових розладів, отриманих внаслідок війни» ([№ 7457](#)).

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися про таку процедуру розгляду: до 3 хвилин – для виступу міністра охорони здоров'я України, до 24 хвилин – для виступів від депутатських фракцій та груп (до 3 хвилин на кожен виступ).

Ставлю на голосування пропозицію щодо процедури обговорення, узгодженої на засіданні Погоджувальної ради.

Шановні колеги, прошу підтримати таку процедуру. Прошу голосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Дякую.

Переходимо до розгляду питання. Слово для доповіді щодо законопроекту № 7457 надається міністру охорони здоров'я України Віктору Кириловичу Ляшку.

Вікторе Кириловичу, будь ласка.

ЛЯШКО В.К., *міністр охорони здоров'я України*. Дякую.

Шановний Голово Верховної Ради! Шановні народні депутати! Нещодавно, виступаючи в залі засідань Верховної Ради, Президент України Володимир Зеленський наголосив, що всі найкращі світові практики, рішення, якими складними чи незвичними вони не були б, мають бути застосовані в Україні, щоб всім українським громадянам не довелося терпіти біль, стрес і травми війни. Зокрема, ми маємо нарешті чесно легалізувати для всіх, хто цього потребує, ліки на основі канабісу. Майже 65 відсотків українців взяли участь в опитуванні й підтримали використання канабісу в медичних цілях. Дійсно, доступ до препаратів на основі канабісу – це реалізація їх права на медичну допомогу.

Німеччина, Франція, Велика Британія, Сполучені Штати Америки, Канада, Польща серед тих 56 країн світу, де наразі дозволено використання медичного канабісу. Ідеться про країни Європи, Північної Америки, для яких доступ до сучасних медичних рішень, лікування і ліків – це такий самий цивілізований вибір, як і підтримка України, її незалежності і свободи.

У 2019 році за результатами рекомендацій Міжнародного комітету з контролю за наркотиками Організації Об'єднаних Націй, який наголосив на необхідності забезпечення доступу до лікарських засобів, що містять наркотичні речовини, ми вкотре почали дискусії про використання ліків з канабісу. Проведено безліч круглих столів, зустрічей медиків, силового блоку для того, щоб вийти на компромісний варіант. Тоді, як приклад, приводили особисті історії пацієнтів, для яких ми не могли знайти відповіді і забезпечити належний рівень медичної допомоги.

Сьогодні, на жаль, таких людей вже мільйони, і ми не можемо дозволити собі зволікати. Підкреслюю, йдеться сьогодні не про певну якусь легалізацію чогось, а лише про медичне використання лікарських засобів на основі канабісу. Препарати з вмістом тетрагідроканабінолу не потраплятимуть у вільний обіг, їх застосування буде жорстко контролюватися. Для цього у листопаді 2022 року Міністерство охорони здоров'я запровадило електронний рецепт на наркотичні засоби як обов'язковий рецепт, інакше жоден наркотичний засіб купити в країні сьогодні не можна. На сьогодні у світі зібрано достатньо наукових даних, які підтверджують, що застосування канабіноїдів є ефективним під час лікування

понад 50 патологічних станів. Можливість і доцільність використання препаратів на основі канабісу саме в медичних цілях не повинно бути предметом маніпуляції, адже за цим стоїть життя і якість лікування пацієнтів, наприклад, з розсіяним склерозом, епілепсією і таке інше. Це можливість для людей з хронічним болем нарешті мати здоровий сон і відпочинок (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вікторе Кириловичу.

Шановні народні депутати, прошу представників депутатських фракцій та груп записатися на виступ щодо цього питання. Записуються тільки ті фракції та групи, які бажають виступити.

Булах Лада Валентинівна, фракція політичної партії «Слуга народу».
Будь ласка.

БУЛАХ Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Підтримую усім серцем і прошу передати слово Анастасії Радіній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анастасіє Олегівно, будь ласка.

РАДІНА А.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Я сьогодні до вас звертаюся не як голова антикорупційного комітету, а як пацієнт. Таких пацієнтів, як я, – мільйони. Це люди з онкологічними захворюваннями, це люди з хворобою Альцгеймера, це люди з формою епілепсії, це сотні тисяч наших поранених, і ми щодня потребуємо ліків від знеболення, від нудоти, від зменшення частоти нападів.

Ви намагалися пити пігулки від нудоти, коли вас нудить? Про це, зазвичай, не говорять з трибуни Верховної Ради, але я вам скажу, бо про це треба говорити, – це дуже важко робити. Для нас сьогодні Україна влаштувала середньовіччя, ми змушені або сідати на опіюїди, дози яких треба збільшувати і мати ризик залежності на все життя, або терпіти біль, нудоту і не мати можливості жити своє життя з якістю життя.

Колеги, я дуже прошу вас зробити сьогодні крок і дозволити легальне знеболення. Будь ласка, дозвольте нам легальне знеболення.

Норми цього законопроекту не дають можливості купувати ліки з вмістом медичного канабісу скрізь. Ідеться про можливість купувати ліки виключно за рецептом. Немає можливості ці ліки «вирощувати» вдома, вам брешуть. Вирощування сировини, обіг цих ліків відповідно до норм цього законопроекту дуже жорстко контролюються.

Колеги, ви кажете, це можна зробити постановою Кабінету Міністрів України. Я вам кажу як пацієнт: це брехня! Брехня! Постановою Кабміну

дозволили лише два препарати, які є у світі. Знаєте, скільки вони коштують? 200 баксів, перепрошую, коштують 400 баксів. Сказати, що медичний канабіс легалізовано постановою Кабміну, це збрехати пацієнтам, доступних ліків не буде.

Колеги, ви кажете, що підтримуєте використання ліків для знеболення, але вас хвилює норма законопроекту про вирощування. Колеги, я вас дуже прошу, підтримайте цей законопроект у першому читанні. Якщо ви знаєте механізм, як здешевити ліки для пацієнтів без вирощування, виробництва їх в Україні, запропонуйте його. Я готова сідати разом з вами й розробляти цей механізм. Пропонуйте, але дозвольте легальне, цивілізоване знеболення.

Колеги, ви кажете, що хвилюєтеся, що держава не зможе контролювати обіг і буде сплеск наркоманії. Я вас чую, колеги, але, благаю, почуйте й ви пацієнтів. Я скажу, як цю фразу чують пацієнти: державі на нас начхати, держава неспроможна виконувати свій обов'язок – контролювати наркотики, держава не збирається навіть намагатися, перекладає цю проблему на нас. І ми маємо платити за те, що держава неспроможна щось робити, своїм болем... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Сподіваюся, хвороба не заважає штовхати наших дітей в наркозалежність.

Дорогі друзі, дуже, дуже страшно, що онкохворі пацієнти, наші військові, діти, хворі на епілепсію, не отримують препаратів на основі марихуани.

Сьогодні на засіданні фракції був присутній міністр охорони здоров'я пан Ляшко. Я йому поставила просте запитання: пане міністре, а чому ви не виконали постанови № 324 Кабінету Міністрів України за підписом пана Шмигалья і не закупили два знеболювальні препарати, зроблені на основі марихуани? Знаєте, що він мені відповів? Він сказав, що вони не зареєстровані. А я кажу: то реєструє ж МОЗ! А він каже, що виробники не приїхали, щоб зареєструвати свої препарати. Ви взагалі уявляєте маразм, з яким ми зіштовхуємося. Я його запитую: пане міністре, а чому ви не внесли до цієї постанови ще приблизно 50 препаратів на основі марихуани, які можна миттєво закупити і віддати людям? А він сказав, що просто не було ідеї зробити це. Ще він сказав, що після того, як ви приймете цей законопроект про вирощування, переробку, продаж – практично про наркобізнес в країні, медичні препарати від болю з'являться приблизно через три-чотири роки. Скажіть, це наруга? Це знищення здорового глузду!

Тому, я вважаю, і цей міністр, і Шмигаль мусять йти у відставку, тому що вони не реєстрували знеболювальні та інші препарати на основі марихуани, не закупували їх, не видавали безкоштовно нашим військовим для того, щоб під цим прикриттям протягнути законопроект, який сьогодні хочуть проголосувати, про легалізацію наркомафії в Україні.

У цьому законопроекті, на відміну від законодавства інших країн, немає обмеження щодо вмісту ТГК – психотропного компоненту в сухих рослинах, немає обмежень, на якій кількості гектарів вирощувати сировину, щодо потрібної кількості такої сировини. Нічого немає. Це «відкриті двері», щоб Україна перетворилася, по суті, на плантацію для марихуани.

Хочу зараз звернутися до вас всіх: негайно закупіть ліки сьогодні, а не через чотири роки, і не голосуйте... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановний пане Голово, шановні колеги! Безперечно, законопроект, який ми зараз розглядаємо є одним із чутливих для суспільства. Він викликає багато різних думок, які ми сьогодні чуємо за стінами Верховної Ради. Тому депутатська група «Довіра» виокремлює для себе ключові моменти, що впливають на наші рішення під час голосування.

На сьогодні ці питання порушують наші захисники, наші воїни, військовослужбовці, які отримали поранення, і які морально й фізично страждають, чекаючи на такі ліки, що заспокоять тіло й душу.

Безперечно, для нас надзвичайно важлива думка медиків-професіоналів. Сьогодні міністр доволі чітко й конкретно висловив думку, що саме медики вбачають у процесі прийняття цього законопроекту. Хочу привернути увагу тих, думки яких лунали проти, і тих, які казали, що завтра країна перетвориться на опіумові, макові, конопляні поля і таке інше, до подій шестирічної давнини, коли в соцмережах було опубліковано про те, що відбувається в Одеській, Херсонській областях, коли величезні посіви коноплі були обнесені дерев'яним парканом і вирощувалися під прикриттям місцевих авторитетів, поліції або тих правоохоронців, які потім були засуджені за ці всі діяння. Хіба цього не було? Було.

Чи є такі факти на сьогодні? Давайте розбиратися з точки зору правоохоронних органів. Але цей процес має бути контрольований і йти на користь державі та людям.

Тому наша депутатська група уважно слідкуватиме за тим, чи будуть витримані до другого читання норми щодо безперервного цілодобового відеоспостереження із записом про площі таких посівів, чи буде достатній нагляд за збереженням вирощеної продукції, кваліфікований персонал. Відпуск в аптеках препаратів також має бути під контролем, за спеціальною формою та електронним рецептом.

Питання, про які сьогодні говорили колеги, ми повинні відпрацювати до другого читання. Ми будемо голосувати за цей законопроект у першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Шевченку Євгену Володимировичу, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ШЕВЧЕНКО Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 76, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Я так розумію, усім до цього законопроекту немає діла, кожен займається своїми справами, це видно по залу. А законопроект дуже ріжучий для суспільства.

Я знаю, що ці виступи нічого не змінять. Кожен для себе вже визначився: буде голосувати чи ні.

До речі, мікрофони можна було б замінити. Сьогодні вже XXI століття, а у нас тут мікрофони XIX століття.

Тож усі ці виступи формальні. Про що тут може говорити депутат. Те, що ми хочемо його прийняти, переконуємо суспільство, що це потрібно для медичних застосувань, дійсно такий момент є, це правда, але, я вважаю, за цим криється трохи інше, далі буде інше, і колись канабіс в Україні буде взагалі у вільному обігу.

До речі, я виступаю за те, щоб легалізувати канабіс. Він є, і люди вживають його не лише для медичних потреб, а й просто бавляться цим. У мене питання: яка різниця між тютюновими, горілчаними виробами і марихуаною? Ніякої ж різниці немає. Я за те, щоб у країні був вільний вибір. Нехай самі вирішують, що пхати собі в рота: горілку, цигарки чи марихуану. Це справа кожного.

Я вважаю, що потрібно позбавитися того «совка», який живе в усіх нас. Ті, які проти голосування, – за продовження цього «совка». Я виступаю за вільну країну, бо лише свобода може переконати нас усіх і бути двигуном цивілізації в цьому світі.

Держава не повинна виховувати суспільство. Суспільство саме виховується: є моралісти, є церква, є психологи, інші люди, які цим займаються. Насамперед це батьки дітей. Якщо хтось боїться за свою дитину, нехай краще її виховує, дивиться, щоб вона нікуди не йшла. А перевиховувати доросле суспільство через це, вважаю, недоречним. Час, щоб країна і люди дорослішали. Тож я за свободу всього, що тільки можна дозволити людям, за те, щоб позбавитися цього «совка». Хто голосуватиме проти, той за «совок».

Дякую.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Макарову Олегу Анатолійовичу, фракція політичної партії «Голос».

МАКАРОВ О.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ользі Стефанишиній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Стефанишина. Будь ласка.

СТЕФАНИШИНА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Сьогодні багато емоційних виступів. Яна Зінкевич казала про фізичний біль, а я вам розкажу про психологічний біль. Думаю, всі присутні в цьому залі знають мою історію про те, що одного дня російська міна раптово вбила мого чоловіка.

Я дуже просила б перестати говорити в залі. Колеги, дуже прошу вашої уваги. Я розумію, що є важливі справи.

Знаєте, коли в тебе перевертається весь світ, ти не можеш їсти, спати, говорити, а можеш лише багато-багато тижнів плакати. Я ж не одна така в цій країні.

Більшість людей сьогодні втратили рідних або близьких, тому що їх вбила русня. І ці люди не мають можливості полегшити свій біль, так само як не могла полегшити свій біль я. Хто цього не пережив, напевно, не розуміє, але я вийшла вам сказати: будь ласка, зробіть сьогодні дуже важливу добру справу для 6 мільйонів українців. Вони всі сьогодні спостерігають за тим, що ви робите. Будь ласка, проголосуйте за цей законопроект для усіх, хто страждає сьогодні від війни, від онкології, від інших хвороб. Я особисто буду дуже вдячна кожному.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Іоновій Марії Миколаївні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Княжицький Микола. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Друзі! Кожен з нас має складні випадки в родинях. Пам'ятаю, як мій батько помирав від онкологічної хвороби, і ми йому кололи морфій, бо інших препаратів тоді не було. Очевидно, канабіс в медицині потрібен. Очевидно, дозволити його використання потрібно. Очевидно, це справа уряду, тому що законом це не заборонено, і уряду замість внесення на корупційних засадах два препарати до переліку обмежено дозволених препаратів, треба було внести більше. Якщо немає коштів у пацієнта на ліки, хто забороняє нам з бюджету компенсувати хоча б частину їх вартості. Ми зобов'язані це зробити.

Натомість нам пропонується зовсім інше. Ми створили одну корупцію під час закупівлі дозволених ліків на основі канабісу, зараз в законопроекті пропонуємо зробити іншу корупцію. Насправді в цьому законопроекті пропонується безконтрольно вирощувати в Україні рослини з вмістом наркотичних речовин – марихуани, канабісу. Подивіться, як ми вирощуємо і продаємо тютюн, – під жорстким контролем. Подивіться, як ми використовуємо спирт, – під жорстким контролем. І цей контроль має дві причини. Насамперед це

податкова причина. Скільки разів з цієї трибуни виступали, казали, що не платять податків ті, які вирощують тютюн. Так ось у даному разі ніхто навіть з податкової точки зору вирощування коноплі контролювати не збирається, а тим більше, ніхто не збирається це контролювати з точки зору медичної. Пропонується вільно вирощувати в країні коноплю. Чи потрібно це робити? Я вам скажу зараз парадоксальну історію. Так, я за те, щоб Україна виробляла свої препарати для медичного застосування канабісу, але в цивілізованій спосіб, так, як це роблять цивілізовані країни: під жорстким контролем держави, з контролем представників держави, з відповідним маркуванням. Усе це можна зробити. Але хочеться не цього. Хочеться, прикриваючись горем людей, і через те, що це не вирішив уряд, перетворити Україну в безконтрольну плантацію коноплі. Ну, це абсурд. Так, у ньому є деякі позитивні норми, наприклад, те, що дозволяється вирощування технічної коноплі, їх треба вирішувати.

З болем в серці я розумію кожного, хто хоче голосувати за цей законопроект, сподіваючись на покращення. Друзі, його не буде. Я з великою повагою ставлюся до кожного, хто проголосує проти, бо не хоче перетворення України на наркоплантацію. Ми будемо голосувати по-різному. Якщо законопроект пройде перше читання, фракція «Європейська солідарність» зробить все, щоб у другому читанні наші поправки, які заборонятимуть безконтрольне вирощування і забезпечуватимуть пацієнтів препаратами, були прийняті. Інакше перетворення України на конопляні плантації...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання, переходимо до прийняття рішення.

Прошу народних депутатів підготуватися. Колеги, прошу всіх зайняти свої робочі місця.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про регулювання обігу рослин роду коноплі (*Cannabis*) в медичних, промислових цілях, науковій та науково-технічній діяльності для створення умов щодо розширення доступу пацієнтів до необхідного лікування онкологічних захворювань та посттравматичних стресових розладів, отриманих внаслідок війни» ([№ 7457](#)) за основу з урахуванням пропозицій комітету та доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу проголосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Прошу показати по фракціях та групах.

Дякую.

Єдине, шановні колеги, я дуже прошу, ми домовилися, що поширення інформації через годину після завершення засідання Верховної Ради. Тому, якщо когось все-таки вже підкусив біс зробити це зараз, будь ласка, зітріть і дотримуйтеся постанови Верховної Ради України. Дякую.

Пане міністрі, те саме я прошу й уряд – не комунікувати такі речі до завершення роботи Верховної Ради України.

Шановні колеги, проект Закону «Про внесення змін до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» ([№ 9437](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 297.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення цього законопроекту невідкладним та скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до нього до початку розгляду питання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 292.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні?

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Ковальчук Олександр Володимирович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Микиті Потураєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Миките Руслановичу, будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Цей законопроект розроблено відповідно до положень Указу Президента України «Про заходи у зв'язку з 90-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні – геноциду Українського народу» від 26 листопада 2021 року, Закону України «Про Голодомор 1932-1933 років в Україні» від 2006 року, постанови Кабінету Міністрів та інших нормативних актів.

Я не буду забирати багато часу. Ви знаєте, колеги, що на сьогодні вже 32 країни світу та Європарламент визнали Голодомор 1932-1933 років в Україні геноцидом українського народу. Ця трагедія не залишає байдужими людей

у багатьох країнах Латинської та Північної Америки, країнах Європи та Сходу, спонукає іноземні делегації з різних країн відвідати нашу країну та дізнатися більше про страшні, жахливі події, що відбувалися за часів радянської влади, фактично радянської окупації України 90 років тому.

Колеги, прийняття цього законопроекту уможливить нарешті завершення реалізації проекту першої черги будівництва Національного музею Голодомору-геноциду в повному обсязі. Тому я дуже вас прошу підтримати це, розуміючи, що зараз в країні війна, грошей не вистачає, але ми маємо продемонструвати, що навіть попри всі наші труднощі і складнощі, які зараз є, ми не забуваємо належним чином вшанувати пам'ять мільйонів українців, загиблих від рук російських окупантів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Зараз ми розглядаємо законопроект, який стосується української пам'яті, пам'яті про Голодомор – геноцид українського народу, який організував комуністичний людожерський режим, під час якого було знищено голодною смертю мільйони українців на благодатній землі, де завжди можна було виростити хліб і нагодувати не лише Україну, а й багато інших країн.

Ми як парламент повинні, дійсно, якщо потрібно, надати необхідні кошти, щоб завершити будівництво меморіалу в місті Києві – Національного музею Голодомору-геноциду. Це дуже довготривале будівництво, його вже, мені здається, давно мали б завершити уряди (цей уряд, попередні), щоб Україна могла мати в столиці той меморіал, куди, дійсно, можна було б запрошувати міжнародні делегації, особливо тих країн, які на рівні парламентів визнають Голодомор геноцидом українського народу. Ця справа надзвичайно важлива, щоб увесь світ знав, що Україна від цього східного звіра потерпає не тільки зараз, а потерпала століттями, бо саме звідти приходили всі найбільші для нашого народу біди.

Тому наше завдання – увічнити пам'ять тих, кого вже немає, не допустити в майбутньому повторення таких злочинів. Нам треба перемогти у цій війні і назавжди розрізати будь-які зв'язки з москвою, яка нічого доброго, крім біди, Україні не принесла.

Голосуймо за цей законопроект.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Безумовно, ми цю пропозицію підтримаємо, але в цей воєнний час, саме в цей період, мабуть, пріоритети могли б бути інші. Проте, якщо уряд і відповідні колеги наполягають на таких змінах до бюджету, наша депутатська група це підтримає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Як голова Всеукраїнської правозахисної організації «Меморіал» імені Василя Стуса хочу сказати, що цей законопроект необхідно підтримати і в першому, і в другому читаннях.

Державна політика приносить результат, коли вона не служить і не змінюється на догоду вузькопартійним інтересам. Спостерігаємо це в останні місяці не лише на підтримці України у війні з росією, а й у визнанні Голодомору геноцидом українського народу.

Гірка правда в тому, що якби не війна, то світ і надалі ігнорував би визнання Голодомору як одного з наймасштабніших злочинів геноциду ХХ століття. Правда в тому, якби не посвята Президента Ющенка цій темі, то сьогодні не було б 33-х країн, які визнали Голодомор. Правда в тому, що українська громадськість після Революції Гідності звернулася до влади з вимогою відновити будівництво, яке сьогодні активно проводиться, і отримала підтримку Президента Порошенка і уряду.

Україна на шляху до завершення будівництва першого у світі музею Голодомору – сучасного музейного комплексу світового рівня, до створення якого залучені найкращі наукові, архітектурні, дизайнерські сили України і світу. Правда і в тому, що Президент Зеленський, і сьогодні Верховна Рада, внесли законопроект на підтримку добудови музею. Наша головна відповідальність – у жодному разі не втратити темпів створення музею, а тим більше не втратити якість самого будівництва, особливо експозиції правди, на проектування і монтаж якої ще потрібен певний період.

Шлях будівництва аналогічних музеїв непростий і довготривалий. Ми повинні вшанувати пам'ять жертв Голодомору в листопаді під час 90-х роковин. Проект, монтаж експозиції...

Наша фракція просить підтримати цей законопроект у першому та другому читаннях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття...

Перепрошую, ще Рудик. Будь ласка.

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги! Так сталося, що у 2007-2010 роках як заступник міського голови Києва я опікувався цим питанням у місті і боровся із символами тоталітаризму. Ми вшановували пам'ять жертв Голодомору, а в місті Києві стояли пам'ятники, які, по суті, були «істуканами», трьом лідерам радянської України: Косіору, Петровському і Чубарю.

Я був шокований, дізнавшись, що другу частину меморіалу ми тільки зараз будемо добудовувати, а минуло 13 років, як я пішов з тієї посади.

Ми виділили мільярди коштів на стадіони (пам'ятаєте з якою націнкою), а на меморіал жертв Голодомору ми й досі не можемо виділити гроші.

Голосуємо всі за і слідкуємо, щоб ці гроші не вкрали, бо пам'ять про людей, які загинули, для нас...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги... Ще Бакунець. Я перепрошую, ви якось позначайтесь.

Павле Андрійовичу, будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую, пане Голово. Кремлівський режим протягом багатьох століть намагається знищити наш волелюбний український народ. І сьогодні, коли є можливість зробити крок, аби увічнити пам'ять невинно убієнних українців, які віддали своє життя за те, аби ми сьогодні могли жити в нашій рідній Українській державі, є дуже важливим. Важливим є й початок будівництва пантеону сучасних героїв, щоб в кожному місті, в кожній громаді обов'язково робили великі, гарні пантеони для тих сучасних українців, які віддали цій державі найдорожче – життя.

Слава нашим героям! Слава Збройним Силам України! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця.

Пропозиція комітету – прийняти цей законопроект за основу і в цілому. Проте я ставитиму ці дві пропозиції на голосування почергово.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до додатка №3 до Закону України «Про Державний бюджет на 2023 рік» (№ 9437) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 305.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до додатка №3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» ([№ 9437](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 312.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Дякую.

Ідемо далі. Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» щодо використання майна національними закладами вищої освіти державної форми власності» ([№ 9415](#)). Була пропозиція проголосувати без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» щодо використання майна національними закладами вищої освіти державної форми власності» ([№ 9415](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 312.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» щодо використання майна національними закладами вищої освіти державної форми власності» ([№ 9415](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 312.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» ([№ 8410](#)). Друге читання. Ми домовлялися, що буде дві поправки від Геращенко і голосуємо. Не буде поправок? Можемо одразу голосувати?

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (№ 8410) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Вітаю, колеги!

Наступні проекти законів: «Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України» ([№ 9311-1](#), [№ 9311-4](#), [№ 9311-1-д](#)), «Про оптимізацію структури власності оператора Єдиної газотранспортної системи України» ([№ 9311-2](#)).

Шановні колеги, ми домовилися на засіданні Погоджувальної ради, що виступлять лише автори, і голосуємо без обговорення. Я так розумію, із авторів виступатимуть Хлапук і Тимошенко. Чи Герус теж наполягає? Не наполягає. Тоді Максим Хлапук, після нього Юлія Тимошенко. А, буде Кучеренко, так? Добре.

Максим Миколайович Хлапук. Будь ласка. Потім – Кучеренко, і після цього голосуємо.

ХЛАПУК М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні колеги! Вашій увазі пропонується доопрацьований в комітеті законопроект, яким передбачається одноразова спеціальна процедура корпоративної реструктуризації оператора газотранспортної системи України, що початково була запропонована Кабінетом Міністрів України, але з доданими запобіжниками, які знімають ризики невиконання взятих на себе міжнародних зобов'язань в рамках домовленостей про отримання фінансування від Міжнародного валютного фонду та Європейського Союзу.

Нагадаю, що Україна взяла на себе зобов'язання перед ЄС розпочати корпоративну реструктуризацію ТОВ «Оператор ГТС України», а перед МВФ – передати корпоративні права ТОВ «Оператор ГТС України» від АТ «МГУ» до Міністерства енергетики України, прийняти погоджений з секретаріатом Енергетичного співтовариства статут до липня цього року і сформувати наглядову раду ТОВ «Оператор ГТС України» до кінця жовтня 2023 року.

Хочу наголосити, що це не просто зобов'язання, а структурні маяки МВФ, тобто одні з найголовніших умов виконання цієї програми.

Доопрацьований законопроект містить усі запобіжники, запропоновані народними депутатами України, які не дозволяють відхилитися від

задекларованого курсу реформи, він повністю погоджений секретаріатом Енергетичного співтовариства. Так однією з ключових норм, щодо якої ми знайшли спільну згоду між комітетом, Міністерством енергетики та секретаріатом, є отримання обов'язкового висновку секретаріату Енергетичного співтовариства для забезпечення безперервності сертифікації ТОВ «Оператор ГТС України» під час прийняття нового статуту.

Я наголошую, що незалежна професійна діяльність ТОВ «Оператор ГТС України» є надважливим елементом енергетичної безпеки нашої країни і гарантом сталого постачання природного газу споживачам.

Враховуючи важливість реформи і те, що часу на її виконання залишається небагато, прошу підтримати рішення комітету і проголосувати доопрацьований законопроект за основу і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, слово надається Кучеренку...

Олексію Юрійовичу, секунду.

Шановні друзі, я вкотре прошу вас! Не встигли проголосувати законопроект про канабіс, вже є інформація про те, що ми підтримали зміни щодо голодомору. Колеги, може не стати тих, хто у другому читанні все це має приймати. Схаменіться, будь ласка, у своєму інформаційному хайпі!

Слово надається Кучеренку. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». Я разом з Юлією Тимошенко є співавторами одного із альтернативних законопроектів. Поясню, чому ми як автори вважаємо, що наш законопроект є більш ефективним і прагматичним.

Насамперед хочу зазначити, що ні про яку, так би мовити, реформу зараз не йдеться, давайте будемо відвертими. Ідеться про виправлення помилки, якої припустилася Верховна Рада у 2019 році, коли в дуже швидкому, прискореному режимі, який тоді був модний, прийняли так званий анбандлінг за абсолютно неприйнятною схемою, абсолютно неприйнятною системою управління, коли, по суті, створили дворівневу модель корпоративного управління – це ТОВ «Оператор ГТС України» і державна АТ «МГУ». Зрозуміло, що ця дворівнева модель призвела до повної управлінської кризи і до її фіаско.

На превеликий жаль, на той момент було зроблено ще одну величезну помилку – відокремили від Газотранспортної системи України сховища і передали в управління НАК «Нафтогаз України». Це була величезна помилка, через яку сьогодні, по суті, всі втрати і промахи перекладаються на споживачів.

Нашим з Юлією Тимошенко законопроектом виправляється ця помилка. Ми пропонуємо приєднати сховища (ПСГ) до ГТС, створивши однорівневу модель управління цим комплексом через Міністерство енергетики.

Прошу підтримати наш законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України» ([№ 9311-1-д](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Дякую.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу» ([№ 9014-1](#)).

Ми говорили, що буде виступ Тимошенко, 3 хвилини, одна поправка від «Голосу», і голосуємо. Так? Не буде виступу від «Батьківщини». Від «Голосу» поправок теж не буде? Не буде. Тому одразу переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо використання митних декларацій та електронної транзитної системи, передбачених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, для здійснення транзиту на умовах цього Кодексу» ([№ 9014-1](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Вітаю, колеги!

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про електронні аграрні розписки» ([№ 9266](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 9266 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, скорочена процедура: два – за, два – проти? Тоді прошу записатися на виступи.

Записалися два депутати, тому прошу не розходитися, бо після цього – голосуємо.

Євтушок Сергій Миколайович. Будь ласка.

Кириленку Івану Григоровичу, так? Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Так, прошу передати слово Кириленку Івану Григоровичу.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановні колеги! Давно я не бачив, щоб до законопроекту було стільки зауважень Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України. Друзі, 17 сторінок убористим текстом, що унеможлиблює прийняття.

На перший погляд, електронні розписки – популярна і актуальна назва, діджиталізація – все зрозуміло. Але, друзі, скільки в цьому законопроекті зачіпок, які унеможлиблюють підтримку хорошого документа. Не буду зупинятися на всіх, але про принципові речі не можу не сказати.

Друзі, насамперед є і діє вже звичний для товаровиробників Закон «Про аграрні розписки», до якого всі звикли, він нормально працює. Для чого треба було створювати ще один законопроект з розмитими нормами і невстановленими чітко процедурами? Для чого? Буде діяти і один закон, і другий.

Головне науково-експертне управління просто не написало, що буде хаос і безладдя. Але чітко простежується в цьому хаосі вигодонабувач і жертва. Жертва – фермер, сільгоспвиробник, наші селяни, вигодонабувач – це кредитор.

Поясню, у чому вигода для вигодонабувача. Друзі, уперше з'являється можливість застави землі. Трохи завуальовано, але чітко все виходить на заставу землі. Враховуючи, що кредитування в сільському господарстві майже відсутнє, бо облікова ставка Національного банку 25 відсотків, це означає, що комерційні банки дають не нижче ніж під 30 відсотків. Це за таких умов взяти такий кредит та ще плюс з тими коштами в комерційних банках, де з ними відбуваються одні ігрища.

Тому, друзі, звичайно, товаровиробник потягнеться до того, хто може дати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Ростислав Миколайович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

Южаніна. Будь ласка. Потім – Ковальчук, і переходимо до голосування.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Ідеї щодо впровадження електронних аграрних розписок понад два роки. Мені здається, ми не раз обговорювали цей додатковий інструмент для кредитування наших аграріїв. До речі, на адресу комітету від компаній, що кредитують аграрних виробників, надійшло дуже багато листів на підтримку цього законопроекту. А взагалі з 2013 року механізм паперових аграрних розписок використовується достатньо широко, але в даний час нібито аграрії потребують оновлення.

Думаю, до другого читання ми звернемо увагу на всі зауваження ГНЕУ, тому що мають залишитися дві паралельно діючі системи. Бо якщо говорити лише про електронні аграрні розписки, то це взагалі ще гірше, ніж було. Тому насправді треба це до другого читання доопрацювати.

Проте мене дуже хвилює питання щодо інформації правоохоронних органів, яка зараз гуляє в усіх ЗМІ, про викриття всіх злочинних дій у сфері постачання аграрної продукції на експорт. Скажіть, будь ласка, коли це припиниться? Якщо ми не навчилися контролювати елементарні речі, про що ми тоді говоримо?

Сподіваюся, що із тих 300 компаній, які відвантажили зерно через зерновий коридор на малу кількість кораблів, все-таки хтось колись відповідь за неповернення валютної виручки і за несплату податків до бюджету країни. Чомусь знову поширилася інформація, за два останні місяці знову викриваються значні порушення в цій сфері. Думаю, тут потрібно розбиратися на рівні міністерств, а не лише на рівні нашого комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ковальчук. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього переходимо до голосування.

Олександр Володимировичу, будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В. Шановна президіє, шановні колеги, шановні українці! Я уважно слухаю те, що говорять мої колеги з інших фракцій, і дуже хотів би, щоб ці виступи почули аграрії України, адже для мене дивна позиція першого і другого виступаючого про те, що незрозуміло, яким аграріям це потрібно.

Шановні колеги, я озвучу, яким аграріям це потрібно. Це потрібно саме тим аграріям України, які в надзвичайно складних умовах в період війни обробляють землю, відправляють хлопцям на передову власну техніку, велику кількість своєї продукції, коштів у вигляді транспортних засобів, зброї, дронів і всього, що тільки потрібно Збройним Силам України заради перемоги. Це саме ті аграрії, які були обмежені в експорті своєї продукції, тому що в нас була і є проблема з експортом як водним шляхом, так і наземними коридорами, це саме ті аграрії, які потребують нашої з вами допомоги. Все дуже просто. До нашого комітету звернулася велика кількість асоціацій, а не окремі аграрні компанії, про які тут, чомусь, згадували.

Також цей законопроект підтримують у Міністерстві фінансів України та в Міністерстві аграрної політики та продовольства України, кажуть що, звісно, є технічні моменти, які потрібно врахувати, але заперечень щодо його прийняття немає. Чинний Закон України «Про аграрні розписки» залишається діючим. Тобто є діючий механізм і є новий електронний механізм. Ми багато говоримо про те, що електронні документи, електронний документообіг дає нам більше можливостей. Тож давайте надамо нашим аграріям більше можливостей щодо фінансування...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання, переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти робочі місця.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про електронні аграрні розписки» ([№ 9266](#)) у першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги!

Наступний проект Закону «Про внесення змін до статті 16 Закону України «Про валюту і валютні операції» щодо відповідальності за порушення резидентами строку розрахунків за операціями з експорту» ([№ 9230](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 9230 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, два – за, два – проти, так? Будь ласка, запишіться на виступи.

Шуляк Олена Олексіївна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШУЛЯК О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Еллі Репіній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Елла Репіна. Будь ласка.

Шановні колеги, прохання не розходитися, бо два виступи і голосуємо.

Будь ласка, пані Елло.

РЕПІНА Е.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу вас підтримати цей законопроект. Він стосується наших експортерів, тому треба його підтримати якомога швидше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павленко Ростислав Миколайович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу ще раз передати слово Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, звертаю вашу увагу на цинічність і безвідповідальність. Думаю, такої безвідповідальності від уряду, Національного банку не варто було очікувати.

Народні депутати, вам зараз пропонують внести на рівні закону норму, яка дозволить зупинити нарахування пені тим експортерам, які до останнього дня до початку повномасштабної війни (послухайте!) працювали з російською федерацією та з республікою білорусь і вчасно не отримали з цих двох країн валютної виручки.

На початку війни Національний банк своєю постановою затвердив порядок, що для всіх наших експортерів, які не отримали валютної виручки, є виключення, окрім російської федерації та республіки білорусь. Якщо вважають за необхідне зараз когось «поощрити» за роботу з країнами, які продовжують нас щодня бомбити по голові та вбивати нашу економіку, давайте їм допоможемо.

Ви кажете, що це такі самі підприємства-експортери. То чому ми також не допомагаємо тим підприємствам-експортерам, які на сьогодні поставляють в інші країни свою продукцію і не можуть вчасно, протягом 180 днів, отримати валютну виручку? Давайте тоді для тих, хто розширює наші експортні можливості, робити лібералізацію, а не для тих, хто, враховуючи ризики, постачав продукцію в ці країни. У їхніх доходах враховані всі ризики, у тому числі і сплата пені державі.

Тож десять разів подумайте перш ніж робити такі кроки на користь навіть тим поважним українським компаніям, яких зараз деякі депутати намагаються захистити на рівні закону. Для цього є Національний банк України, якщо він прийме таке рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту... Ви ще?

Тоді, будь ласка, Цабаль, 1 хвилина.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, цей законопроект не можна підтримувати в жодному разі.

Що таке бізнес? Бізнес – це коли підприємство свідомо йде на певні ризики, розуміючи, що воно може тримати прибуток або збиток. Деякі українські підприємства, на жаль, вели бізнес з росією, це було дозволено, я їх у цьому не звинувачую, держава дозволяла, але вони розуміли, що тут є певні ризики, у тому числі законодавчі. Коли проходили ті чи інші експертні транзакції, їм було зрозуміло, що в разі, якщо станеться якась ситуація, їм відповідно до закону не просто не повернуть виручку, а й доведеться сплачувати штрафи. Це ті ризики, на які вони йшли самі. Нам не можна заохочувати тих, хто торгував з росією, тоді як інші свідомо вибрали позицію не торгувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще Власенко, і після цього – голосуємо.

Сергію Володимировичу, будь ласка, 1 хвилина.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Хочу нагадати, що війна розпочалася не у 2022 році, а у 2014 році. У цьому законопроекті йдеться про надання пільг тим, хто під час війни торгував з країною-агресором – російською федерацією. Я вважаю це абсолютно неприпустимим. До речі, нам кажуть, що їм так важко знятися з валютного контролю. З валютного контролю знятися просто: отримати довідку в ТПП, передати її в банк, щоб банк її акцептував, і знятися з валютного контролю. З цим немає жодних проблем.

Якщо ми хочемо надати пільги нашому бізнесу, який, дійсно, сьогодні страждає і є проблема з поверненням валютної виручки у зв'язку з війною, то давайте дивитися на той бізнес, який не порушував моральних умов і зобов'язань.

Колега в попередньому виступі сказав, що тоді не було заборони на торгівлю з росією, і він правий на 100 відсотків, але й зараз немає формальної заборони на торгівлю з росією. Тому говорити про те, що ми заохочуємо тих, які торгували під час війни з росією, є неприпустимим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 16 Закону України «Про валюту і валютні операції» щодо відповідальності за порушення резидентами строку розрахунків за операціями з експорту» ([№ 9230](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 221.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 9230 на повторне перше читання.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування правоохоронними органами безпілотних повітряних суден та протидії їх незаконному використанню» ([№ 8185](#)). Друге читання.

Ми домовилися вчинити так: Цимбалюк виступить від фракції «Батьківщина», потім – дві поправки від фракції «Європейська солідарність», дві поправки від Хлапука, дві поправки від Клименко, і голосуємо. Я все правильно озвучив?

Від фракції «Батьківщина» – Юлія Володимирівна. Будь ласка. Ні? Цимбалюк, так?

Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Насамперед хочу подякувати всім, хто брав участь у доопрацюванні цього законопроекту до другого читання. Нагадаю, що у даному законопроекті ми

розширюємо повноваження Національної поліції, Державної прикордонної служби, Служби безпеки та інших силових структур щодо нагляду і контролю за безпілотними літальними апаратами. Це надзвичайно важливо, тому що в період воєнного стану це є той виклик, з яким стикаються наші сили оборони та інші військові формування, які сьогодні задіяні в охороні держави.

Також ми даємо повноваження Національній поліції контролювати ті безпілотні апарати, які використовуються на воді. Це теж той виклик, який потрібно сьогодні вноرمувати на рівні цього законопроекту.

Ми врахували всі пропозиції сил оборони, Збройних Сил України, з якими стикаються наші бойові підрозділи на лінії зіткнення, відстоюючи і відвойовуючи наші території. Не є таємницею, що сьогодні це той виклик, з яким стикаються наші бійці, і інколи від частки секунди залежить рятування життя наших військових, зрозумівши, чи цей безпілотник є дружнім, тобто наших Збройних Сил та інших військових формувань, чи він належить противнику.

Пропонується вноرمувати правила застосування певних спеціальних пристроїв для того, щоб виявляти і знешкоджувати на офіційному рівні ці літальні апарати.

Прошу всіх народних депутатів підтримати цей законопроект, проголосувати його в другому читанні, щоб якнайшвидше він набрав чинності і допомагав нашим Збройним Силам та іншим силам оборони звільняти нашу територію від ворога.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі дві поправки від фракції «Європейська солідарність». Хто наполягає на своїх поправках? Прошу представника комітету зайняти місце на трибуні.

Сюмар. Будь ласка. Прошу одразу називати номер поправки.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, пане Голово. У мене поправки 120 і 124. Прошу комітет дати відповідь.

Оскільки законопроект, який, в принципі, від самого початку був дуже правильним, тому що мав на меті запобігти розвідувальним засобам держави-агресора або можливим диверсантам біля лінії кордону, над об'єктами Прикордонної служби, ви перетворили фактично на законопроект, який стосується всіх об'єктів як Прикордонної служби, так і Національної поліції, Служби безпеки і Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації.

Більше того, ви не обмежуєте це періодом дії воєнного стану. Попередній доповідач казав, що це актуально зробити зараз, і я абсолютно погоджуюся. Давайте робити це зараз. У моїй поправці 120 йдеться саме про обмеження періодом дії воєнного стану. І це не одна така поправка.

Прошу дати відповідь, чому ви цього не робите.

Прошу поставити мою поправку на голосування для врахування.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Вікторіє, я одразу внесу ясність. Поправка 120 не ваша. Ваша поправка 122. Дивіться, я не знаю, у тій таблиці, що у нас, ваша поправка 122.

Шановні колеги, ось на сайті так само.

Пані Вікторіє, ви можете поставити на голосування лише свою поправку. Ваші поправки 122 та 126. Розглядаємо їх, добре?

Комітет, перевірте, будь ласка, це поправки 122 і 126?

ІОНУШАС С.К., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Так, поправка 122 (Не чути).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ось теж інформація із сайту... Я ж не буду зараз перевіряти сайт.

ІОНУШАС С.К. У мене теж показує, що це поправки 122 і 126.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, у тих документах, що є в мене, які роздруковані, – це поправки 122 і 126.

Пані Сюмар, правильно? Тому, будь ласка, дайте відповідь щодо поправки 122, а потім Сюмар озвучить поправку 126, і проголосуємо.

ІОНУШАС С.К. Дякую. Шановні колеги, цю поправку відхилено. Хочу звернути вашу увагу на те, що цим законопроектом регулюється не лише питання Державної прикордонної служби, а й усіх правоохоронних органів. Ми знаходимося зараз у приміщенні Верховної Ради, яка також охороняється Управлінням державної охорони України, Службою безпеки України, відповідно цим законопроектом надаються повноваження всьому спектру правоохоронних органів, а не лише Державній прикордонній службі.

Якщо ви звернете увагу на назву законопроекту, там чітко зазначено, що це стосується правоохоронних органів. Більше того, цей законопроект стосується виключно правоохоронних органів і не регулює питання використання суспільством, журналістами, науковцями безпілотних повітряних суден. Ми домовилися не регулювати це цим законопроектом.

Тому комітет відхилив поправки і 122, і 126, які стосувалися виключно прикордонників. Ми надаємо такі повноваження і Службі безпеки, і Міністерству внутрішніх справ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправку 122 авторства народної депутатки Сюмар комітет відхилив. Ви почули аргументи сторін.

Ставлю на голосування поправку 122 для врахування. Прошу голосувати.
«За» – 102.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 126. Будь ласка, пані Вікторіє.

СЮМАР В.П. Дякую. Ми розібралися, що на сайті є ще одна уточнена таблиця. Питання щодо нумерації зараз не принципове. Принципово, пане Іонушас, що ви сказали, що додали до другого читання і Нацполіцію, і Службу безпеки, чого не було в першому читанні. Ви регулюєте багато. Але я вас запитувала про період воєнного стану. Ви цим не обмежуєте, ви вводите практику збити будь-який дрон над будь-яким поліцейським відділком у будь-який період часу, навіть після війни. Це просто для свідомості. Тобто ми запроваджуємо, що ніхто не зможе цього побачити.

Більше того, у мене тут поправка... До мене звернулися правозахисники з тим, щоб не обмежувалися, наприклад, свобода зборів, конституційні права громадян. І ви це відхиляєте. Країна, яка пережила Майдан, не має права допустити свавілля правоохоронних органів, особливо після війни.

Колеги, думаю, такий підхід запроваджує диктат...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 126 авторства Сюмар комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Поправок від фракції «Європейська солідарність» більше немає. Від фракції «Голос»: дві поправки – Хлапук і дві поправки – Клименко. Але спочатку називайте номери поправок, щоб ми встигали їх знаходити.

Максиме, будь ласка.

ХЛАПУК М.М. Добрий день, колеги! Поправки 75 та 79, які пов'язані між собою.

Ми наполягаємо на необхідності виокремити та закріпити на рівні Повітряного кодексу України право журналістам використовувати в журналістській діяльності безпілотники, вага яких не перевищує 20 кілограм, без необхідності реєстрації таких повітряних суден у державному реєстрі, але за умови обліку таких безпілотників у відповідних суб'єктів у сфері медіа, тобто в редакціях, або перебування їх у власності журналіста. Це дозволить уникнути потенційних проблем під час використання безпілотників журналістами, зокрема з метою підготовки антикорупційних розслідувань, та недопущення протиправних обмежень журналістської діяльності. Наголошую, що це

стосується норм мирного, а не воєнного часу. Ця поправка дуже важлива для забезпечення незалежності журналістської діяльності. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, коротко позиція комітету.

ІОНУШАС С.К. Дуже коротко. Шановні колеги, коли ми разом з Олександрою Устіною розглядали цей законопроект у першому читанні, домовилися, що ним не регулюватимуться питання щодо використання безпілотних повітряних суден суспільством, журналістами, науковцями. Використане БПС лише правоохоронними органами. Це перше.

Друге. Ви кажете про реєстр. Ми до другого читання виключили будь-яке зазначення про реєстр, що дозволяє суспільству використовувати його вільно. Немає жодного зазначення про реєстр. Є лише повноваження правоохоронних органів. Тому якщо ця поправка буде врахована, вона порушить законопроект, тому що реєстру немає, і ми не можемо будь-які зміни вносити до реєстру навіть стосовно журналістів.

Тобто позиція комітету – відхилити. Будемо регулювати питання щодо використання безпілотників журналістами після закінчення воєнного стану.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 75 народного депутата Хлапука комітетом відхилена. Позицію сторін ви почули.

Ставлю на голосування поправку 75. Прошу голосувати.

«За» – 100.

Рішення не прийнято.

Максиме, я можу відразу ставити на голосування поправку 79? Дати слово чи можу відразу ставити?

Будь ласка, Максиме.

ХЛАПУК М.М. Вони пов'язані, давайте так само її розглянемо. Хочу зазначити, що наразі Повітряним кодексом дозволяється діяльність для дозвілля. Але журналістська діяльність – це не дозвілля, а професійна діяльність і окрема незалежна гілка влади. Враховуючи, що в редакції першого читання пропонували виключити дозвілля діяльність, я запропонував виокремити журналістську діяльність як окрему, захищену.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 79 авторства Максима Хлапука. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Максиме, у вас все? (*Шум у залі*). Що? Секунду, у нас ще є поправки для врахування.

Юлія Леонідівна Клименко. Будь ласка, дві поправки.

Юлю, тільки назвіть відразу номери поправок.

Тут у мене висвітилося: «Шановний депутат Клименко, вставте картку». Вставили? Не вставили. Ваш мікрофон не ввімкнений, бо немає картки. Спробуйте ще раз, будь ласка.

КОРНІЄНКО О.С., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Юліє Леонідівно, ви вставили картку? Треба вставити картку. Не працює. О, запрацювало.

КЛИМЕНКО Ю.Л., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Картка працює, це ви не хочете мене слухати.

Шановні колеги, в принципі в мене багато поправок, близько 50. З вашого дозволу, я скажу лише про поправки 14 та 23, які стосуються змін до Повітряного кодексу України. Їх навіть необов'язково голосувати, але я хотіла б сказати щодо цього законопроекту.

Перш за все цей законопроект не про Національну гвардію, МВС, Нацполіцію та безпілотники, це лише маленька його частина. Насправді цим законопроектом вносяться концептуальні зміни до Повітряного кодексу України. Чому він потрапив до Комітету з питань правоохоронної діяльності, а не до Комітету з питань транспорту та інфраструктури, залишається лише дивуватися. Тому що аналогічний за змістом законопроект [№ 3716](#) лежав у нас уже півтора року, яким, дійсно, вносилися відповідно до директиви ЄС системні зміни до Повітряного кодексу України щодо регулювання використання безпілотних повітряних суден.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, коротко позиція комітету.

ІОНУШАС С.К. Дуже коротко. Наш комітет змушений був зібратися на повторне засідання для того, щоб прибрати будь-які зміни до Повітряного кодексу, виходячи з того, що нещодавно ми проголосували інший законопроект, який пройшов Комітет з питань транспорту та інфраструктури, головою якого є наш шановний колега Юрій Кісель, і яким вносилися зміни. Ми разом проголосували законопроект за основу та в цілому. Цим законопроектом не вносяться будь-які зміни до Повітряного кодексу, він стосується саме правоохоронної системи.

Отже, позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправку 14 авторства Юлії Леонідівни Клименко комітет відхилив (*Шум у залі*). А, ви не наполягаєте. Я перепрошую, тоді не ставимо.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, можемо переходити до прийняття рішення (*Шум у залі*).

Ірино Володимирівно, ми ж домовлялися, що будуть виступи лише по поправках (*Шум у залі*). Ні, ви маєте право, але є домовленості, а є право. Просто хочу нагадати, що ми на засіданні Погоджувальної ради домовлялися трохи про інше, але це святе право.

Ірино Володимирівно, будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги! Я прошу поставити на підтвердження поправки 43 та 45, у яких йдеться про те, щоб назавжди в умовах уже невоєнного стану було заборонено будь-які польоти безпілотних повітряних апаратів, у тому числі над Службою безпеки України, поліцейськими відділками. Вибачте, на жодному дроні не написано, що це дрон журналістів. І коли ми запитуємо, чому ми не в НАТО, можливо, тому, що в нас немає свободи слова, а цим законопроектом блокуються журналістські розслідування, антикорупційні розслідування, тому що жоден журналіст тепер не зможе запустити дрон, щоб дізнатися про нові нелегальні парки у Служби безпеки України чи Нацполіції. Вибачте, хто буде розбиратися, що це за дрон, хто буде розбиратися, що це приміщення не СБУ, а лише керівника СБУ? Думаю, тому і перенесли цей законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, поправки 43 і 45 не враховані, а відхилені, тому ви не можете наполягати на їх підтвердженні. Повторюю, ці поправки відхилені, а на підтвердження можна поставити лише поправки... (*Шум у залі*). Що? Обидві відхилені.

Тому, шановні колеги, переходимо до прийняття рішення, але це якось так...

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування правоохоронними органами безпілотних повітряних суден та протидії їх незаконному використанню» ([№ 8185](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Прошу показати по фракціях та групах.

І ми домовлялися без розгляду поправок одразу приймати законопроект № 8235.

Тому ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін і доповнень до Кримінального кодексу України щодо усунення суперечностей у каранті кримінальних правопорушень» ([№ 8235](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Олександр Сергійовичу, будь ласка, продовжуйте.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. Це також друге читання і, як розумію, Сергію Костянтиновичу, ви продовжуєте бути... А, Медяник?

В'ячеслав Анатолійович Медяник. Будь ласка, займіть місце на трибуні (*Оплески*). Бачите, як зала приязно вас вітає.

Оголошується до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запровадження адміністративної відповідальності у сфері підготовки та допуску водіїв до керування транспортними засобами» ([№ 7354](#)). Друге читання.

Ми домовлялися, що будуть поправки від «Голосу» і Григорій Миколайович Мамка має ґрунтовну позицію на 3 хвилини.

Григорію Миколайовичу, ви вже готові її озвучувати? 2 хвилини? Будь ласка, 2 хвилини, і на поправках ви не наполягаєте, так? Ні.

Отже, 2 хвилини – Мамка, потім – поправка фракції «Голос». Ні? Тоді Мамка – 2 хвилини, і голосуємо. Будь ласка, далеко не розходьтесь.

Мамка. Будь ласка, 2 хвилини.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую за надану можливість виступити 2 хвилини замість 20 хвилин і за підказку не наполягати на поправках.

Звертаю увагу народних депутатів, що, дійсно, з запродавцями, які за гроші продають навчання, права і таке інше, водії скоюють дорожньо-транспортні пригоди, порушують правила дорожнього руху, необхідно боротися. Боротися треба двома способами: або забирати водійські посвідчення на підставі закону, або навчати повторно. Але ці два способи, які я зазначив, як на сьогодні відсутні в законі, так і з боку авторів законопроекту також відсутні. Чи розв'яжемо цим

законопроектом проблему, що за гроші можна купити або навчання, або складання іспиту? Відповідь – ні. Як продавали, так і будуть продавати.

Хочу зазначити, що цим законопроектом не вирішується основного. Якщо автошкола отримає ліцензію, акредитацію на проведення тих чи інших дій, а саме якісного навчання за участю спеціалістів, то у цьому законопроекті не має норми щодо надання державі і державній установі права забрати акредитацію та ліцензію.

Я назвав три пункти, які розв'язують цю проблему: перевчити, але немає підстав, забрати акредитацію з порушенням правил і норм – немає підстав, забрати водійські права – немає підстав. Тому що скоюють – 200-300 штрафів, а забрати, примусити перевчитися і не скоювати правопорушень – механізму не існує.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Можемо переходити до голосування.

Отже, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запровадження адміністративної відповідальності у сфері підготовки та допуску водіїв до керування транспортними засобами» ([№ 7354](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Дякую, В'ячеславе Анатолійовичу.

Дякую, Сергію Костянтиновичу.

Переходимо до наступного проекту Закону «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України у зв'язку з завершенням карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» ([№ 9405](#)).

Треба включити це питання до порядку денного сесії.

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 9405 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Проект включено до порядку денного сесії.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 225.

Рішення прийнято.

Запишіться, будь ласка, на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти. Ростислав Павленко, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую. Прошу передати слово Сергію Алексєєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Алексєєв. Будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Звісно, фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме законопроект № 9405. Він важливий, адже його мета – адаптувати наше законодавство до нових реалій. Пандемія COVID-19, яка тривала роками, створила ряд викликів, на які ми відповіли шляхом введення різних тимчасових норм та обмежень. Проте після оголошення Всесвітньою організацією охорони здоров'я 5 травня 2023 року про скасування статусу пандемії COVID-19 стало необхідно переглянути або скасувати ці положення. Втім я хотів би звернути вашу увагу на два моменти, які, на мою думку, потребують додаткового обговорення та доопрацювання до другого читання.

По-перше, законопроектом пропонується скасувати положення про можливість участі особи в судовому засіданні в режимі відеоконференції без електронного цифрового підпису. Проте, я вважаю, що ми маємо обговорити можливість дещо з цієї норми зберегти, адже в нас зараз триває воєнний стан.

По-друге, законопроектом передбачається виключити деякі частини статті 39 Закону «Про захист населення від інфекційних хвороб» про встановлення державних гарантій щодо страхових виплат медичним працівникам закладів охорони здоров'я. Проте деякі з положень, які пропонується виключити, не пов'язані з наслідками захворювання на COVID-19. Наприклад, це стосується положень, що регулюють питання забезпечення страховими виплатами членів сім'ї, батьків та утриманців медичного працівника в разі його смерті.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Неклюдов Владлен Михайлович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний Олександр Сергійовичу. Дуже приємно бачити вас у добромуморі, а це означає, що в правильному настрої.

У цьому законопроекті йдеться про те, що стосовно того, що вже йде з арени і є в деяких випадках анахронізмом, мають бути прийняті відповідні заходи на законодавчому рівні, оскільки законодавство, дійсно, деколи відстає від суспільних відносин, а ми маємо крокувати в ногу з часом.

Звісно, у цьому законопроекті є декілька моментів, щодо яких на засіданні комітету ми звертали увагу шановного Дениса Анатолійовича, щоб він вжив необхідних заходів. Я думаю, що між першим і другим читаннями ми будемо допрацьовувати певні положення проекту. Зокрема, не може санкція статті 44³ КУпАП бути більшою, ніж санкція статті 325 Кримінального кодексу України. Це абсурд. Статтею 44³ КУпАП передбачено штраф за порушення правил щодо карантину від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, це адміністративна відповідальність, а частиною першою статті 325 Кримінального кодексу – до 100 неоподатковуваних мінімумів. Тобто нижча межа статті КУпАП вища в 10 разів, ніж вища межа статті Кримінального кодексу України. Це порушення ієрархії законодавства. Думаю, щодо цього потрібно вжити заходів.

А взагалі я вважаю, що законопроект можна підтримати за основу. Ще раз кажу, необхідно крокувати в ногу з часом і вносити певні зміни. Однак між першим і другим читаннями ми маємо попрацювати, щоб не було соромно за те, що ми приймаємо.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Владлене Михайловичу. Вибачте, я зрозумів з вашого виступу, що ви більше говорили про наступний законопроект про відповідальність, який спарений із законопроектом № 9405. Але ми його без обговорення будемо приймати, це правда, тому зараз є сенс обговорити обидва законопроекти, тобто і законопроект [№ 9403](#) також.

Сергій Володимирович Власенко, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане головуєчий. Насправді ця історія показує, що все це працює, як завжди. Абсолютно ж очевидно було, що пандемії коронавірусу вже немає і рано чи пізно уряд прийме постанову, якою визнає цей медичний факт. Так само зрозуміло, що потрібно вносити зміни до законів, які ми змінювали під пандемію коронавірусу, але це треба робити системно, заздалегідь, не поспішаючи, подивившись на всі наслідки, які можуть виникнути у зв'язку з цим.

До того ж, звичайно, питання, пов'язані зі скасуванням змін, які ми вносили на пандемічний період, треба все-таки розглядати в профільних комітетах, тому що, за всієї поваги до Михайла Борисовича, але точно не медичний комітет повинен займатися внесенням змін до процесуальних кодексів і скасовувати якісь норми, встановлені в цих кодексах – у Кодексі адміністративного судочинства України, у Господарському процесуальному кодексі та інших.

Тому треба системніше до цього підійти і зараз внести зміни до всіх законодавчих актів, які ми приймали у зв'язку з певною специфікою, яка у нас відбувалася під час пандемії коронавірусу. Потрібно подивитися, що ми залишаємо, що прибираємо, тому що, припустимо, механізм відеоконференції у Верховній Раді і засідання комітетів по *Zoom* ми залишили, хоча, на моє переконання, треба повертатися до нормальної роботи Верховної Ради і відновлювати нормальну роботу комітетів. Але потрібно це робити системно, виважено, щоб у нас не було якихось негативних наслідків, а ми чітко врегулювали всі питання, які треба.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мамка Григорій Миколайович.

Після цього переходимо до голосування.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, хочу сказати дуже коротко: це практичний приклад того, як ми не повинні працювати. Не повинна держава в ручному режимі рефлексувати на виклики за назвами захворювань. Є стани, є критерії, визначені іншим законом. Наприклад, якщо це один стан, то відповідне реагування, тобто постанова. Порушення постанови – це відповідальність. А на даний час ми внесли зміни і зміни скасували.

Я вважаю, що Кабінету Міністрів необхідно все-таки розробити норми щодо поведінки в разі порушення закону під час епідемій, і лише тоді має вводитися надзвичайний стан за постановою Кабінету Міністрів або іншого органу, тоді повинна бути відповідальність. А так вносити і скасовувати – це трохи невірно виглядає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Запросіть депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України у зв'язку з завершенням карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» ([№ 9405](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнято за основу.

Наступний законопроект будемо голосувати без обговорення, не розходьтєся. Це сателітарний до попереднього проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України у зв'язку із завершенням карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» ([№ 9403](#)).

Ставиться на голосування пропозиція про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України у зв'язку із завершенням карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» ([№ 9403](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнято за основу.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення категорій осіб, які визнаються особами з інвалідністю внаслідок війни та членами сімей загиблих Захисників і Захисниць України, а також надання їм соціальних гарантій» ([№ 9110](#)). Друге читання.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина», 2 хвилини. Будь ласка. І будемо швидко голосувати.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Шановний головуєчий, шановна президіє, шановні колеги, насправді законопроект дуже потрібний. Я дякую всім авторам і тим, які доопрацьовували проект до другого читання. Суть його зводиться до того, що ми розширили коло осіб, які внаслідок отриманих поранень визнаються учасниками бойових дій, і вважається, що вони отримали поранення під час бойових дій. Мова йде про тих, які служать у навчальних центрах, про курсантів, а також про студентів військових вузів.

Цим законопроектом ми встановлюємо статус учасника бойових дій і поширюємо пільги на всі родини, родичі яких загинули під час ракетних ударів, бомбувань навчальних центрів або місць перебування в навчальних закладах.

Фракція «Батьківщина» подала ряд поправок до цього законопроекту, але зважаючи що стаття 116 Регламенту не дозволила, щоб ці поправки були враховані, ми їх запропонували на розгляд робочої групи, яка розробляє законопроекти стосовно військовослужбовців Збройних Сил і сил оборони.

Ви знаєте, що один законопроект сесійний зал уже прийняв понад 300 голосами. Це проект щодо відновлення виплат, відпусток тощо. Ми впевнені, що робоча група доопрацює і ці пропозиції, які були внесені як поправки до даного законопроекту.

Ми пропонуємо підтримати його в такому вигляді. Фракція «Батьківщина» голосуватиме за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пропоную переходити до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення категорій осіб, які визнаються особами з інвалідністю внаслідок війни та членами сімей загиблих Захисників і Захисниць України, а також надання їм соціальних гарантій» (№ 9110) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей використання відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами» ([№ 9271](#)), який майже не обговорюватиметься, тому не розходьтєся.

Ставиться на голосування пропозиція про включення цього питання до порядку денного сесії.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Законопроект включено до порядку денного сесії.

Ми домовлялися, що виступить Марина Олегівна Бардіна, а далі перейдемо до голосування.

Запрошую до слова від авторів народного депутата України Бардіну Марину Олегівну.

БАРДІНА М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Дякую вам наперед за підтримку, тому що я сьогодні вже говорила з усіма фракціями і групами. Цей законопроект важливий з точки зору операціоналізації відпустки у зв'язку з пологами і вагітністю жінок. Це можливість, дійсно, брати частину відпустки після пологів, коли мама більше потрібна дитині, коли немовля ще не тримає голівки і менш

мобільне, ніж якби жінка брала цю відпустку до пологів. Тому якщо лікарі не матимуть якихось протипоказань, жінка зможе користуватися відпусткою 126 днів за стандартних пологів після народження немовляти. Таким чином ми операціоналізуємо цю відпустку.

Хочу також сказати колегам у залі, які припускали, що в мене може бути конфлікт інтересів. Конфлікту інтересів немає, оскільки за такою логікою конфлікт інтересів може бути сьогодні в будь-якої жінки з парламенту, яка вагітна зараз або потенційно може колись бути вагітною.

Дякую вам за увагу і дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Марино Олегівно.

Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей використання відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами» (№ 9271) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Є пропозиція прийняти в цілому даний законопроект.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей використання відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами» ([№ 9271](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Привітаймо Марину Олегівну і всіх, кого це стосується і буде стосуватися.

Шановні колеги, ми домовлялися на засіданні Погоджувальної ради проголосувати приблизно в цей час запити до Президента щодо героїв людей, і є ще запити щодо міст-героїв. Тому пропоную перейти до оголошення запитів.

Групи народних депутатів (Юрчишин, Ар'єв та інші, усього 18 народних депутатів) – до Президента України щодо встановлення Дня Героїв.

Відповідно до пункту 34 статті 85 Конституції, статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Відповідно до пункту 34 статті 85 Конституції України, статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Запит направлено до Президента України.

Групи народних депутатів (Штепа, Кунаєв та інші, усього сім народних депутатів) – до Президента України щодо присвоєння почесної відзнаки «Місто-герой України» місту Гуляйполю Пологівського району Запорізької області.

Відповідно до пункту 34 статті 85 Конституції України, статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Відповідно до пункту 34 статті 85 Конституції України, статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Романа Гришука – до Президента України щодо присвоєння Тіграну Оганнісяну та Микиті Ханганову звання Герой України.

Відповідно до пункту 34 статті 85 Конституції України, статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Відповідно до пункту 34 статті 85 Конституції України, статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України. Прошу голосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Вічна пам'ять, вічна слава нашим героям.

Дякую.

Руслане Олексійовичу, будь ласка.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, далі ми розглядаємо проект Постанови «Про деякі питання здійснення парламентського контролю України з питань отримання

і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги під час дії воєнного стану» ([№ 9481](#)).

Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Зараз виступить Олександра Юріївна Устінова, і тоді... (*Шум у залі*). Шановні колеги, ми можемо після виступу Олександри Юріївни відразу проголосувати? (*Шум у залі*). Від фракції «Європейська солідарність» бажають...

Отже, після Олександри Юріївни буде виступ від фракції «Європейська солідарність», 2 хвилини, і голосуємо.

Будь ласка, Олександро Юріївно.

УСТІНОВА О.Ю. Шановні колеги, зараз ви будете голосувати за звіт тимчасової спеціальної комісії, яка рік займається моніторингом зброї, що надходить в Україну. Скажу чесно, це, мабуть, досить унікальна комісія, тому що ми маємо доступ до тієї інформації і бачимо, що відбувається, як росіяни використовують фейки, щоб дискредитувати Україну за кордоном. Кожен з тих фейків нам доводиться розбирати.

Я, звичайно, сміялася, коли у французьких медіа вийшло повідомлення про те, що ми перепродаємо росіянам американські гаубиці M777 (*Howitzer*). Думаю, лише росіяни могли додуматися, що ми їх туди перепродаємо. На жаль, кожен такий кейс доводиться розбирати, доводиться спілкуватися з нашими військовими.

Але можу вам сказати одне: у нас дуже круті військові. Ті програми моніторингу зброї, які за кордоном запускалися роками, у нас запустили за кілька місяців. У нас зараз можна онлайн 24 години на добу вбити в програму, скажімо, *Javelin*, *Stinger* чи будь-який вид зброї, і ви побачите конкретно, де вони знаходяться. У вас не буде геолокації, але ви точно, до бригади, зможете зрозуміти, де скільки було втрачено.

Щодо кожної зброї, яку ми втрачаємо, ми передаємо звіт нашим партнерам, щоб потім, скажімо, якийсь *Javelin*, *Stinger* чи NLAW не з'явився в Ірані і нас не звинуватили в тому, що ми займаємося контрабандою.

Насправді діяльність комісії дуже важлива в цьому аспекті і дуже важливий міжнародний аспект, яким ми також займаємося. Я не хочу зараз говорити, що це виключно робота комісії, але зокрема те, що нам дали касетні боеприпаси і сьогодні їх уже привезли, це теж заслуга комісії. Ми неодноразово їздили за кордон, до Сполучених Штатів Америки, переконували конгресменів, що Україна не краде зброї. Такий самий репорт вийшов свого часу і в Пентагоні, буквально за місяць до того, як ми приїжджали до Сполучених Штатів Америки, що українці добре контролюють зброю. Ви знаєте, американці жартують, що якби такий контроль за зброєю був в Афганістані, то, можливо, війна закінчилася б інакше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто виступатиме від «Європейської солідарності»? Геращенко чи хто? Фріз. Будь ласка, пані Ірино.

Після цього голосуємо.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Розгляд звіту Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань моніторингу, отримання і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги під час воєнного стану є вкрай важливим і актуальним. Адже сьогодні ми як держава отримуємо безпрецедентну допомогу від наших міжнародних партнерів і саме її збільшення має будуватися на довірі до нас як до країни.

Читаючи звіт, ми безпосередньо бачимо, що з використанням матеріально-технічної допомоги від наших партнерів у принципі все в порядку і передані Україні *Himars* та *Caesar* насправді не розпродаються та не перепродаються на «чорному» ринку, а працюють на перемогу. Це підтверджується достатньо складною й ефективною системою внутрішнього та зовнішнього контролю за тим, що спрямоване на головне, про що говорила доповідач, – на спростування фейків, якими російська пропаганда намагається дискредитувати нашу державу.

Але, на жаль, коли ми говоримо про внутрішні процеси і закупівлю озброєння, то в нас знову відбувається ситуація, коли ми бачимо чи яйця по 17 гривень, чи загублені 36 мільярдів гривень державних коштів, чи дебіторську заборгованість Міністерства оборони, яке наразі неефективно використовує їх під час здійснення договорів щодо міжнародних закупівель.

Тож у цілому «Європейська солідарність» підтримує звіт, який підготувала комісія. Разом з тим ми будемо готувати проект постанови про розширення предмета відання цієї комісії, адже вважаємо, що ця комісія має в тому числі контролювати та моніторити і предмет відання, безпосередньо, що робить Міністерство оборони. Тому що коли Міністерство оборони робить прямо протилежні речі, то цим воно підриває довіру до України, що в принципі може говорити про незадоволення Вільнюським...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про деякі питання здійснення парламентського контролю України з питань отримання і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги під час дії воєнного стану» ([№ 9481](#)) у цілому з врахуванням пропозицій комітету та з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Наступний проект Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича» ([№ 9382](#)) ми домовилися голосувати без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування смерті (вбивства) народного депутата України Полякова Антона Едуардовича» (№ 9382) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного управління і регулювання при наданні хмарних послуг» ([№ 9293](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денної сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Скажіть, будь ласка, крім «Європейської солідарності», хтось хоче виступити? Хочуть. Тоді прошу записуватися на виступи: два – за, два – проти.

Наливайченко Валентин Олександрович, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка, Валентине Олександровичу.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово, шановні пані та панове, дорогі наші захисники! Підтримуючи цей законопроект, фракція «Батьківщина» наголошує

на тому, що для наших громадян і (я не дарма згадав захисників) для наших захисників потрібні, по-перше, захищені електронні послуги, по-друге, захищені і надійні електронні комунікації і, по-третє, ми виступаємо за те, щоб відразу створювати в межах держави для всіх громадян насамперед в інтересах оборони і безпеки країни надійний кіберзахист таких послуг.

Підтримуючи цей законопроект, ми також наголошуємо на тому, що Україна вступає в НАТО, а відтак дякуємо авторам законопроекту і закликаємо більше співпрацювати з центрами кіберзахисту НАТО у Фінляндії та Естонії. Україні час ставати членом НАТО і в кіберпросторі. Ми за те, щоб кожен законопроект про цифрове майбутнє і кіберзахист максимально відповідав стандартам НАТО та Європейського Союзу.

Закликаю весь зал підтримати цей законопроект.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, передайте слово Герасимову.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Зараз ми обговорюємо законопроект, а наступний будемо голосувати без обговорення, щодо приблизно однакової тематики, різних її аспектів – це кіберзахист нашої країни.

Відразу скажу, що «Європейська солідарність» підтримуватиме в першому читанні і проект № 9293 щодо регулювання при наданні хмарних послуг, і проект [№ 9412](#) щодо внесення змін до законів у сфері електронних комунікацій.

Але на що я хотів би звернути увагу? Давайте все-таки краще готувати законопроекти, тому що, наприклад, у законопроекті № 9293 ви пропонуєте доповнити термінологію визначенням поняття «регулятор комунікаційних послуг». Але якщо ви проаналізуєте українське законодавство, то такого поняття, як «комунікаційні послуги», не існує. Тоді дайте, будь ласка, відповідь на дуже просте питання: а що регулятор буде регулювати, якщо такого поняття не існує? Так, існує поняття (і сьогодні в нас була дискусія на засіданні Погоджувальної ради) «електронні комунікаційні послуги», але воно не тотожне широкому родовому поняттю «комунікаційні послуги». Це якби між юристами відбувалася дискусія.

Тож ми підтримуємо цей законопроект, але в мене велике прохання до профільного комітету взяти стенограму цього виступу, уважно проаналізувати цю термінологію і зробити так, щоб закони, які ми приймаємо, працювали, а не, вибачте, ухвалювалися заради того, щоб їх потім не можна було застосувати, тому що не можна приймати закони: іди туди, не знаю куди, неси те, не знаю що. Все.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу, за вашу увагу до термінології. Я думаю, що до другого читання, звичайно, треба це питання усунути. Але в назві проекту закону є слова «при наданні хмарних послуг». Яюсь дивно чути, що при наданні хмарних послуг може бути якийсь інший вид комунікації, крім електронної. Ну, в паперовому вигляді туди точно не повезуть. А, можливо, і повезуть. Артуре Володимировичу... Є багато артурів володимировичів... *(Шум у залі)*

Шуфрич Нестор Іванович. Будь ласка. Його немає.

Шановні колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного управління і регулювання при наданні хмарних послуг» ([№ 9293](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний законопроект ми домовилися голосувати без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України у сфері електронних комунікацій щодо визначення періоду дії норм та положень, пов'язаних з правовим режимом воєнного стану» ([№ 9412](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України у сфері електронних комунікацій щодо визначення періоду дії норм та положень, пов'язаних з правовим режимом воєнного стану» ([№ 9412](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України у сфері електронних комунікацій щодо визначення періоду дії норм та положень, пов'язаних з правовим режимом воєнного стану» ([№ 9412](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та

з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» ([№ 8423](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовилися розглянути з обговоренням чи проголосуємо без обговорення? Без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» ([№ 8423](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво під час здійснення спільного контролю осіб, транспортних засобів і товарів на українсько-російському державному кордоні» ([№ 0192](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, буде хтось обговорювати чи можемо голосувати? «Європейська солідарність» просить слово для виступу.

Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

Після цього голосуємо.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, безумовно, наша фракція підтримає денонсацію всього блоку питань стосовно співпраці з країною-агресором, яка продовжується й досі. Але це абсолютна ганьба, що в цьому залі дотепер сидять спеціалісти зі взаємин з російською федерацією. Російська федерація на цій війні вбила 58 українських журналістів і до цього часу українські журналісти залишаються в полоні російської федерації. А де голос Комітету з питань свободи слова? Вибачте, мабуть, цей комітет і його голова мали б щодня виступати з прізвищами тих журналістів, які сьогодні утримуються в полоні, а це в тому числі парламентські кореспонденти агенції УНІАН, вбитих журналістів і наших фотографів, яких ми щодня тут бачили, яких замордували під Бучею або які були мобілізовані і вбиті російською федерацією. Скажіть, будь ласка, коли ми чули про це? У нас тут ті люди, які місяцями висіли на люстрі з кулькою «НАТО – ні», сьогодні очолюють Комітет з питань свободи слова, і все нормально. Сьогодні наша фракція не змогла отримати згоди від жодної іншої фракції, щоб оголосити перерву із заміною на виступ, щоб висловити свій протест проти цього. Ви що, продовжуєте співпрацювати з людьми, які й досі є тут найкращими представниками Кремля?

Ми наполягаємо на тому, що має бути негайно внесений проект постанови щодо відкликання з посади голови Комітету з питань свободи слова Нестора Шуфрича. Кажуть, що для цього є інші підстави – особиста заява. Тож, будь ласка, напишіть самі цю заяву. Заява Голови Верховної Ради – будь ласка, зробіть цю заяву, шановний пане Стефанчук. Комітету? То це ганьба, що в цьому комітеті сьогодні три людини працюють. Три людини! Може, вони скажуть, що такий голова не має права очолювати цей комітет?!

Вимагаємо відкликання Нестора Шуфрича з посади Голови Комітету з питань свободи слова, тому що сьогодні в нас немає свободи слова!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про співробітництво під час здійснення спільного контролю осіб, транспортних засобів і товарів на українсько-російському державному кордоні» ([№ 0192](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Наступне питання ми домовилися голосувати без обговорення. Це проект Закону «Про ратифікацію Конвенції про безпеку в застосуванні хімічних речовин на виробництві № 170» ([№ 0208](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Конвенції про безпеку в застосуванні хімічних речовин на виробництві № 170» (№ 0208) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступне питання ми так само домовилися голосувати без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо застосування процедур банкрутства у період дії воєнного стану» ([№ 7442](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо застосування процедур банкрутства у період дії воєнного стану» (№ 7442) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступний законопроект... Андрію Вікторовичу ви хотіли пропозицію внести.

Мотовиловець Андрій Вікторович. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Друзі, наступними у порядку денному стоять євроінтеграційні законопроекти [№ 5865](#) і [№ 5125](#). Нам ще потрібен час на консультації, тому ми просимо розглянути можливість змінити порядок розгляду і ці два законопроекти зняти з порядку денного. Я буду вдячний залу за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є пропозиція зняти з порядку денного на сьогодні законопроекти № 5865 і 5125.

Ставлю на голосування пропозицію про зняття проектів законів «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» та деяких інших законодавчих актів України щодо регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках» (№ 5865) та «Про кредитні спілки» (№ 5125) з порядку денного на сьогодні. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо стимулювання розвитку нафтогазовидобувної галузі» ([№ 4344](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, розглянемо з обговоренням? Тоді прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Поки депутати записуються, слово для представлення проекту надається Жупанину. Будь ласка.

ЖУПАНИН А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, добрий день! До вашої уваги пропонується законопроект № 4344, який був зареєстрований нами ще в листопаді 2020 року. Зараз коротко розкажу, у чому його суть і чому він важливий.

Отже, у 2021 році урядом України було підписано 12 угод про розподіл продукції, які були покликані збільшити обсяг видобутку газу та нафти в Україні. У результаті гарантовані надходження від впровадження цих угод повинні були становити орієнтовно 500 мільйонів доларів. Підписання угод стало можливим завдяки роботі Міжвідомчої комісії з питань організації укладення та виконання угод про розподіл продукції, членами якої є п'ять народних депутатів, у тому числі я.

У процесі роботи цієї комісії ми побачили ряд недоліків. Наприклад, рішення комісії ніде не публікуються, трансляції щодо засідань комісії не ведуться, документи, які приймаються комісією, ніде не публікуються. Окрім цього, були виявлені проблеми в процесі організації цих угод про розподіл продукції. Наприклад, повідомлення про те, що укладається така угода або що шукається особа, яка готова укласти таку угоду, публікувалося за місяць до проведення конкурсу. Будь-який іноземний інвестор, великий чи малий, не може вчасно підготуватися і подати документи, щоб узяти участь у цьому конкурсі.

Відповідно ми разом з групою експертів, до якої входили представники Асоціації газовидобувних компаній України, представники Національної асоціації добувної промисловості України, а також представники Проекту USAID, напрацювали законопроект № 4344. Минуло вже два роки після того, як ми його зареєстрували. Нам потрібно буде його змінювати. Я чув від колег, що є певні зауваження до цього законопроекту. Ми готові слухати, готові працювати над поправками, готові змінювати текст, щоб відобразити реалії, зокрема й те, що угоди про розподіл продукції зараз зупинені переважно через форс-мажор, а саме через війну.

Дякую економічному комітету за підтримку. Прошу проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми записалися на виступи: два – за, два – проти.

Гринчук Оксана Анатоліївна, фракція політичної партії «Слуга народу».
Будь ласка.

Приходько Наталія Ігорівна, депутатська група «Відновлення України».
Будь ласка.

ПРИХОДЬКО Н.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Гнатенку Валерію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Гнатенко. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Тема як збереження, так і збільшення нафтогазовидобутку в Україні є елементом національної безпеки нашої держави. Ми маємо прагнути до реальної енергетичної незалежності шляхом зростання свого виробництва, а також шляхом диверсифікації іноземних постачальників.

Законопроект фокусується на поліпшенні механізму угод про розподіл продукції, і це, дійсно, один із шляхів, який у майбутньому може привести до реального результату в нашій державі. Угоди про розподіл продукції стимулюють підвищення інвестицій у газовий і нафтовий сектори України. Це позитивно впливатиме на збільшення видобутку, і компанії матимуть стимули для використання нових технологій, а також підвищення загальної ефективності. Без сумніву, важливо й те, що в законопроекті передбачається пряма заборона бути інвестором особам, які пов'язані з державами-агресорами і до яких застосовані фінансові санкції. Це додатковий захист для українських надр.

Депутатська група «Відновлення України» голосуватиме за цю ініціативу і підтримуватиме економічну спроможність нашої держави.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко, фракція «Батьківщина», будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Я погоджуюся з колегою, який виступав переді мною і сказав, що зростання видобутку газу і нафти – це питання безпеки нашої країни. Він абсолютно правий у цьому, і ми повинні бути свідомі цього. Єдине, що цей законопроект направлений на зростання видобутку газу і нафти комерційними структурами за різними угодами з державою. А в мене просте запитання: а де держава? Де програма «Нафтогазу» щодо збільшення власного газовидобутку? Ми чули про цю програму до 2019 року, ми чули після 2019 року, у нас були видатні начальники сучасності, які керували «Нафтогазом» і розповідали, які вони ефективні менеджери, а видобуток «Нафтогазом» у нас не збільшується, а я сказав би, зменшується.

Друга історія пов'язана з «Укрнафтою». У мене просте запитання: а навіщо націоналізували «Укрнафту»? Напевно, для того щоб збільшити державний видобуток нафти, щоб українські Збройні Сили могли отримати бензин за нормальною ціною, а не за так званою ринковою ціною з невідомою націнкою, щоб громадяни України могли отримувати газ і нафту за нормальною ціною, щоб тариф на газ у нас був нормальний.

Напевно, нам треба все-таки більше говорити про розвиток державної частини нафтогазовидобувної галузі. Звичайно, там є і комерційна частина, але вона працює сьогодні, з цим немає жодних проблем. А поки що ми бачимо, що в «Укрнафті» керівництво отримує зарплату по декілька мільйонів гривень, продаж бензину за так званою ринковою ціною Збройним Силам і Міністерству оборони, і більше нічого.

Напевно, треба про це говорити. Напевно, треба більше говорити про те, що держава повинна збільшувати свій вплив для забезпечення своєї енергетичної безпеки як держави і нашої як її громадян. І ми повинні запитувати і де програми збільшення і видобутку газу, і видобутку нафти? Тож про це треба більше говорити.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний пане Голово, шановні колеги, хочу нагадати, хоча сьогодні, як кажуть не модно говорити про Радянський Союз, але саме в Радянському Союзі Україна була найбільшим видобувачем і постачальником газу для всього СРСР. Скажіть, будь ласка, чому так сталося, що, коли відповідна ділянка є у державній власності, а потім передається різними способами в приватну власність, то починається видобування набагато ефективніше і більше ніж при державі? А відповідь проста: на державних підприємствах, на жаль, кради, крадуть і, будемо сподіватися, не будуть красти. А на приватних у себе вкрасти складно. Є приклади, але складно. Але є й унікальні випадки: славнозвісне Семиренківське родовище, яке потрапило в управління одного з наших колег, де видобували 1,5 мільйона кубів газу в місяць, а на той час, коли на нього було скоєно злочин і він втратив можливість управляти в подальшому цим підприємством, там видобували (увага!) 85 мільйонів кубів у місяць. Тобто видобуток був збільшений майже в 30 разів за 10 років. І ця талановита людина, цей талановитий управлінець сьогодні серед нас.

Ми до сьогодні не знаємо, що є на глибині 8 кілометрів, де добуває газ Норвегія, але там є теж великі поклади газу. Безумовно, ми маємо стимулювати і прийняти цей законопроект, але необхідно пам'ятати й про те, що в державному секторі на газовидобуванні не можна красти і корумпувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук, 1 хвилина. Хто ще бажає виступити? Кубів, 1 хвилина.

Максим Хлапук. Будь ласка.

ХЛАПУК М.М. Шановні колеги, енергетичну незалежність України неможливо побудувати без збільшення внутрішнього видобутку природного газу, що своєю чергою неможливо досягти без залучення іноземних інвестицій і технологій у видобувну галузь. Механізм укладення між державою та інвестором угод про розподіл продукції може стати дієвим інструментом у залученні інвестицій. Водночас він, справді, потребує якісного вдосконалення, насамперед підвищення прозорості процедури проведення самих конкурсів та подальшого укладення угод і зняття корупційних ризиків.

У цьому законопроекті є низка важливих позитивних нововведень, наприклад встановлюються чіткі критерії визначення переможців конкурсів на укладення УРП, встановлюються гласність і відкритість роботи міжвідомчої комісії, збільшуються строки подання заявки на участь у конкурсі і, що важливо, скасовується можливість укладення без конкурсу угод про розподіл продукції щодо ділянок надр з незначними запасами корисних копалин. Водночас потребують беззаперечного врахування зауваження...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього переходимо до голосування. Прошу запросити народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, Степане Івановичу.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово, шановні колеги, «Європейська солідарність» підтримуватиме даний законопроект.

Чотири важливі позиції законопроекту. Перша позиція – забезпечення відкритості і публічності діяльності міжвідомчої комісії. Друга позиція – збільшується термін між публікацією оголошення про проведення конкурсу на укладення угоди про розподіл продукції та граничним строком подання заявки на участь у конкурсі з одного до трьох місяців для суходолу і шести місяців для шельфу. Третя позиція – заборона бути інвестором за угодою про розподіл продукції особам, пов'язаним з державою-агресором. І останнє – скасовується передача розвіданих родовищ корисних копалин для промислового освоєння.

Ми голосуватимемо за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо стимулювання розвитку нафтогазовидобувної галузі» ([№ 4344](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про особливості припинення державних підприємств за рішенням Фонду державного майна України» ([№ 9387](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, давайте, може, голосувати без обговорення? З обговоренням? Тоді прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Володимир Юрійович Арешонков, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановний пане Голово, шановні колеги, депутатська група «Довіра» голосуватиме за даний законопроект. Пропонуємо приєднатися. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Чорному Дмитру Сергійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Мовчану.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, передайте слово Мовчану.

МОВЧАН О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Це простий законопроект, по суті, технічний. Це продовження реформи, яку ми реалізували у квітні цього року, прийнявши закон (проект [№ 8205](#)) щодо процедури припинення державних підприємств Фондом державного майна. У цьому законопроекті пропонується створити спеціальний фонд державного бюджету, до якого будуть надходити кошти від продажу активів підприємств, які припиняються, і потім з цього фонду будуть покриватися майбутні видатки на припинення таких підприємств.

Прошу підтримати і проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Пузійчуку Андрію Вікторовичу, фракція політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Руслане Олексійовичу, передайте слово Власенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Насправді це не таке просте питання, як колеги розповідають, тому що це частина більш важливого і більш глибокого питання, а саме: що ми робимо з державним майном? Якою повинна бути частка держави в управлінні і у впливі на економіку? Які повинні бути форми впливу держави на економіку? Вони повинні бути чи їх не повинно бути, тим більше в такий складний час, який Україна переживає зараз, під час збройної агресії російської федерації?

Звичайно, можна сповідувати ідеологію і віддати все комусь, хто прийде і зробить все, а ми будемо сидіти, курити канабіс і дивитися, що відбуватиметься в країні. Але я думаю, що це трохи не та картинка, яка відображає реальність. Розумієте?

Перед тим як казати, що ми будемо масово скорочувати державні підприємства, а саме про це заявив новопризначений голова Фонду державного майна, нам треба чітко зрозуміти, в яких галузях держава повинна здійснювати контроль. Зокрема наша фракція «Батьківщина» переконана, що підприємства оборонного комплексу повинні бути виключно у державній власності. У жодній країні світу ніхто не пускає комерційні структури до виконання базових контрактів, пов'язаних з військовою безпекою держави.

У Сполучених Штатах Америки нещодавно був випадок, коли з компанією провели перемовини і сказали: «Або ваш засновник, який має українське коріння, вийде із засновників цієї компанії, або вас позбавлять узагалі державних контрактів у галузі оборони і забезпечення безпеки держави». Оце, я розумію, державницька позиція Сполучених Штатів Америки.

На жаль, нам пропонують деколи непланований, хаотичний підхід до ліквідації державних підприємств. Так, цей законопроект про процедури, але давайте спочатку поговоримо про ідеологію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

Шановні колеги, після цього голосуємо.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово моєму колезі Ростиславу Павленку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую. Шановні колеги, справді, цей законопроект лише позірно виглядає технічним. Хотів би сказати про два дуже важливих аспекти, яких він стосується.

Перше. Ми всі виступаємо за точність процедури, говоримо, що має неухильно дотримуватися Регламент, а Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України зазначає, що, наприклад, у цьому законопроекті порушено одне з тих питань, з яким ми всі так наполегливо боремося, а саме: коли ми говоримо про зміни до кодексів, то треба вносити зміни до кодексів, а не в перехідних положеннях згадувати 25 інших законів і вносити до них поправки, тим більше вводячи нових суб'єктів, прописуючи нові процедури тощо. У принципі якщо ми за чистоту процесу, то цього треба дотримуватися, інакше виходить, що не старалися.

Друге. Це не стосується безпосередньо цього законопроекту, але в нас дуже багато проектів ідуть з таким правильним синім прапорцем із зірочками. Яким чином ці законопроекти стають пріоритетними, євроінтеграційними? Думаю, що правильним був би спосіб співвідносити їх з тими конкретними зобов'язаннями, які ми маємо і щодо вступу до ЄС, і щодо вступу до НАТО, тим більше що оскільки після Вільнюса ми не маємо конкретних речей, з якими можна було б звірятися, то парламент міг би випрацювати ті критерії, за якими ми могли б вносити зміни і покращення до законодавства, погодити це з партнерами і на Вашингтонський саміт НАТО вийти з чітким переліком того, що реформи зроблені і ми маємо отримати членство в НАТО.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цабаль Володимир Володимирович. Будь ласка.

Після цього голосуємо.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, зараз у нас понад тисяча підприємств на стадії ліквідації, які генерують мільярдні збитки для держави кожен рік. Це ті гроші, які могли піти до бюджету. Знаєте, скільки було ліквідовано підприємств у 2021 році? Два. Усі інші продовжували генерувати збитки, які ми могли б використовувати на потреби армії, освіти тощо.

Цей законопроект, дійсно, доповнює попередній, але його прийняття суттєво пришвидшить і уможливить процес ліквідації, дасть змогу в тому числі фінансово забезпечити цей процес, щоб кількість таких підприємств нарешті почала зменшуватися, щоб держава почала одержувати прибуток.

Колеги, закликаю всіх підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону «Про особливості припинення державних підприємств за рішенням Фонду державного майна України» ([№ 9387](#)) за основу

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Є ще пропозиція скоротити наполовину строки подачі пропозицій, поправок для підготовки до другого читання щодо щойно прийнятого в першому читанні за основу законопроекту № 9387.

Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування телемедицини» ([№ 9384](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, може без обговорення приймемо його? Ні?

Тоді я ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 216.

Рішення прийнято.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність».

Марія Іонова. Будь ласка.

Після цього голосуємо. Колеги, не розходьтесь.

Маріє Миколаївно, з місця, будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Друзі, насправді питання телемедицини так само важливе, як і питання медичного канабісу, тому що це майбутнє. Ми маємо бути дуже пильними і правильно виписати законопроект, тому що його мета – запровадження комплексного та системного підходу до формування та реалізації державної політики в частині розвитку телемедицини, але, на жаль, до нього є дуже суттєві зауваження не лише щодо термінології. Зокрема пропонується

введення поряд з поняттям «електронна система охорони здоров'я» додаткового поняття «електронна охорона здоров'я», що насправді не долає проблематики і незрозуміло, яка відмінність між цими двома поняттями.

Деякі питання також викликають зміни до Основ законодавства України про охорону здоров'я, оскільки вживається дуже багато словосполучень, які, дійсно, потребують додаткового роз'яснення, зокрема «дотримання принципів безбар'єрності та інклюзії».

Тобто загалом хотілося б сказати, що дуже бракує саме юридичної визначеності й однозначності, тому що тематика сфери охорони здоров'я все-таки потребує більш чіткого формулювання, якщо ми хочемо, щоб такий закон запрацював і ми його імплементували.

І останнє. Доцільно деякі терміни взагалі виключити, тому що, наприклад, коли ми говоримо про єдиний реєстр охорони здоров'я, то формулювання узагалі немає ніякого відношення до телемедицини. Тобто до другого читання дуже важливо комплексно доопрацювати законопроект, щоб були чіткі визначення, і ми зрозуміли, що телемедицина в нашій країні запрацює і буде ефективною.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування телемедицини» ([№ 9384](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнято за основу (*Шум у залі*).

Далі йдуть проекти постанов, уже немає що рухати, Андрію Вікторовичу. Що ви збираєтеся рухати? Залишилися три проекти постанов... (*Шум у залі*). Невідкладний законопроект? Добре, я запропоную пізніше.

Шановні колеги, ми сьогодні прийняли ряд гарних законів у другому читанні та в цілому, зокрема про декрет та інші. Тому є пропозиція доручити Голові Верховної Ради невідкладно підписати прийняті сьогодні в цілому Верховною Радою закони та негайно направити їх на підпис Президентів України.

Якщо немає заперечень, ставлю цю пропозицію на голосування. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, далі йдуть три проекти постанов про блокування. Є пропозиція голосувати їх без обговорення... (*Шум у залі*). Ні. Є автори проектів постанов і вони хочуть виступити. Добре, тоді надамо слово авторам.

Переходимо до розгляду проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30.06.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» ([№ 8401](#) від 31.01.2023)» ([№ 8401-П](#)).

Нам треба голосувати за розгляд за скороченою процедурою? Апарат, може підказати мені? Не треба голосувати за процедуру, вона є. О'кей.

Переходимо до розгляду питання. Слово від авторів надається народному депутату України Разумкову Дмитру Олександровичу. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Олександр Сергійовичу. Шановні колеги, що таке подвійні стандарти? Це коли ти не вносиш декілька місяців у зал проект постанови щодо закону про повернення 30 тисяч військовим, за яку проголосували 277 народних депутатів України, розповідаючи про те, що армія попросила цього не робити. А коли це попросив не робити бізнес і не вносити в зал проект постанови щодо законопроекту № 8401, він з'явився на наступному засіданні. Оце і є подвійні стандарти.

У мене з колегами вранці була можливість поспілкуватися з представниками малого і середнього бізнесу. Те, що ви наприймали, величезна помилка. Те, що називається перевірки «ризикових», за фактом будуть проводитися у 90 відсотків тих, хто сьогодні забезпечує бюджет нашої держави.

Включався один з малих бізнесменів, який розповідає, що він з Кривого Рогу, у нього маленький магазин. Він перебуває за 10 кілометрів від лінії фронту і зараз допомагає відновлювати техніку – джипи для наших захисників. Його магазин, який ви намагаєтеся обкладати податками і проводити РРО, знаходиться за 600 кілометрів. Це називається відсутність совісті, це називається відсутність розуміння процесів, це називається, що, мабуть, багатьом не місце там, де вони сьогодні знаходяться.

Я впевнений, що ті помилки, які були зроблені, ще дуже сильно відгукнуться українській економіці і Українській державі, і кожному, хто голосував за проект № 8401, треба буде відповідати і перед армією, і перед бізнесом.

А зараз прошу підтримати наш проект постанови і «знести» це ганебне рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Більше немає бажаних обговорювати? Переходимо до голосування (*Шум у залі*). Проведемо обговорення? Будь ласка. Хто виступатиме від «Європейської солідарності»? Хто ще виступатиме? Тоді записуйтеся, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Брагар, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БРАГАР Є.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Друзі, це дуже важливий законопроект. Прошу не затримувати часу та «валити» цей проект постанови і переходити до підписання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто виступатиме від фракції «Європейська солідарність»?

Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, те, що депутати почали виходити із залу, говорить про багато чого. І те, що ви, пане віце-спікере, не з увагою ставитеся до даних проектів постанов, теж свідчить про те, що ви не розумієте і не читаєте своєї пошти.

Я хотіла б звернутися до кожного з вас. Скільки листів від міських рад з рішеннями є у ваших поштових скриньках? Я сьогодні вранці нарахувала 120. 120 міських рад прийняли рішення про звернення до Стефанчука, до Президента накладити вето на закон (проект № 8401).

Скажіть, будь ласка, а що тоді децентралізація? Ви всі говорите, стрибаєте навколо цього слова. А децентралізація те й означає, що ми надаємо право міським радам приймати рішення, які стосуються їх повноважень.

Стосовно фізичних осіб – підприємців. Сплата єдиного податку – це ресурс місцевої влади. І коли місцева влада звертається до вас з таким проханням, можна хоча б прочитати їх звернення? Це час і рішення депутатів, яких люди обирали на місцях. А до кого ж їм ще звертатися, як не до місцевих депутатів?

Тому я звертаю увагу, що незважаючи ні на що ми всі підтримали можливе повернення всіх платників 2 відсоткового податку на загальну систему оподаткування до закінчення воєнного стану. Але те, що не почули – 1 мільйон 200 фізичних осіб – підприємців, це просто негайно треба було б вирішити, і зараз є така можливість.

Давайте підтримаємо проект постанови, переглянемо рішення стосовно цих людей, надамо можливість незастосування штрафів до закінчення воєнного стану, і буде хоча б однакова позиція для всіх. Навіщо ви 1 мільйон 200 людей пускаєте взагалі «восвояси»? Це частина економіки, це частина місцевого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніно Петрівно.

Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка. І будемо переходити до голосування.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. На сьогодні ми приймаємо багато таких законодавчих актів, які, з одного боку, виглядають як технічні, а з другого боку, насправді містять дуже багато запитань стратегічного характеру.

Законопроект № 8401 бізнес уже назвав жахливим. Тобто малий бізнес визначився, що такий закон вдарить по його позиціях, по його можливостях і таке інше. Але цей законопроект, скажемо так, про ставлення сьогоднішньої держави до бізнесу, про те, що обіцяли спочатку одне, потім подивилися і сказали: тепер ми міняємо, через місяць знову щось поміняємо. І кожен раз усі ці зміни мають не позитивний, а негативний характер.

Ось ми багато говоримо про інвестиції. Що треба бізнесу? Бізнесу потрібна стабільність, бізнесу потрібні зрозумілі правила гри, бізнесу потрібна можливість робити прогноз, я вже не кажу на п'ять років, а хоча б на два-три роки. На жаль, ми забираємо можливість у бізнесу робити такі прогнози і взагалі прогнозувати будь-що у своїй діяльності. Тому що сьогодні ми встановлюємо одні правила, пан Президент говорить, що треба їх встановити, парламент підтримує, а через півроку, через три місяці говоримо ні, треба ці правила знову змінювати. Це найгірше, що може бути. Я не перелічуватиму недоліки законопроекту № 8401, їх усі знають.

Деякі народних депутатів, зокрема й з фракції «Батьківщина», внесли проект постанови, який блокував це рішення, тому що ми вважаємо, що законопроект № 8401 у такому вигляді, в якому він був прийнятий, завдасть шкоди українському малому і середньому бізнесу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий, шановні колеги, безумовно, кожний народний депутат України має право подати проект постанови про скасування результатів голосування, і наші колеги цим правом скористалися, а право народних депутатів України визначатися.

Тому прошу голосувати якомога швидше і дати можливість народним депутатам визначитися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30.06.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей

оподаткування у період дії воєнного стану» (№ 8401 від 31.01.2023)» ([№ 8401-П](#)) у цілому. Прошу голосувати.

«За» – 53.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 30.06.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» (№8401 від 31.01.2023)» ([№ 8401-ПІ](#)).

Є необхідність обговорювати?

Запрошую автора Микишу Дмитра Сергійовича на трибуну. Будь ласка.

МИКИША Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Верховна Рада зробила помилку, вона недочула, недокомунікувала, не почула своїх громадян. У даному випадку я говорю про тих підприємців, які волали про те, що даний законопроект не має бути прийнятий у тій редакції, в якій він зрештою був прийнятий. Між першим та другим читаннями було дуже багато правильних новел, правильних пропозицій, правильних поправок, які насамперед надавав наш національний місцевий бізнес. Він пропонував, як покращити його, але, на жаль, цього не відбулося.

Колеги, нагадаю вам, що блокуючий проект постанови «не зносить» законопроект у цілому. Він лише скасовує останнє рішення про прийняття в другому читанні, і тоді ми можемо повернутися до розгляду поправок, які, на жаль, були відхилені або не почуті під час голосування між першим і другим читаннями.

Колеги, звертаюся до вас, будь ласка, почуйте нашого підприємця. Він насамперед забезпечує нашу економіку і найперше наші сили оборони, завдяки яким ми можемо це обговорювати і голосувати будь-яку ініціативу, яка направлена передусім на розвиток України. Тому давайте підтримаємо наш бізнес, підтримаємо нашу армію і підтримаємо Україну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування? (*Шум у залі*). Обговорення? Тоді запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Владлен Михайлович Неклюдов. Будь ласка.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Так, я теж хочу сказати пару слів. Ось ми чуємо від наших колег про те, що ми щось недопрацювали, недокомунікували. Я просто хочу запитати: а де ми будемо брати кошти, щоб фінансувати всі ті проекти, які є, фінансувати нашу економіку, фінансувати ЗСУ? Де брати ці кошти? Багато слів, а пропозицій занадто мало.

Тому я вважаю, що ці маніпуляції треба закінчувати і переходити до справжніх речей, і пропоную, як казав Нестор Іванович, визначитися і прийняти відповідне рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Владлене Михайловичу.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Передовсім звертаюся до українців, які дивитимуться, можливо, серед ночі засідання Верховної Ради і бачитимуть, що зараз зал засідань на дві третини порожній, тому що народним депутатам нецікаво обговорювати питання стосовно десятків тисяч, якщо не більше, фізичних осіб – підприємців, яких, по суті, влада кидає у вир перевірок, репресій і штрафів, незважаючи на те що саме ФОПи чи не найбільше донатять задля того, щоб наші Збройні Сили, наші сили оборони мали ресурс захищати Українську державу.

Я погоджуюся зі словами Бена Воллеса, що треба вміти бути вдячними, треба вміти дякувати, і не лише словами, замість того щоб хамити, але передовсім діями. ФОПи з перших хвилин війни у 2014 році допомагали Збройним Силам України і в наступні роки теж. Де з перших хвилин повномасштабного вторгнення волонтери брали кошти на каски, броніки, яких чомусь не було на державних складах? Де волонтери брали і зараз беруть кошти на закупівлю мавіків, амуніції, течиків, навіть продуктів, які відправляють на передову? Передовсім це все роблять ФОПи. І, звичайно, держава і влада вирішили їм подякувати тим, що спускають на них перевірки, а з 1 жовтня починають кошмарити штрафами. Та повар'ювали ви всі на всю голову! Тому що зараз цим людям треба кидатися в ноги, просити пробачення і дякувати їм за допомогу, тому що вони є основою нашої держави. А знищуючи підвалини економіки, підвалини нашої держави, підвалини допомоги Збройним Силам України, цим законопроектом зокрема, ви робите все, щоб Україна прогнала. Ну, зрадники – є зрадники, тільки шкода, що їх у державі забагато (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію... (*Шум у залі*).

Тебе згадували? Просто від «Голосу»?

Цабаль, фракція «Голос». Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, попередня доповідач сказала, що ми маємо бути вдячні ФОПам. Дійсно, ми маємо бути вдячні, але також маємо бути вдячні всім платникам податків. Тож, користуючись нагодою, хочу висловити вдячність тим майже 10 мільйонам українців, які платять 34 відсотки податків зі свого фонду заробітної плати, включаючи Єдиний соціальний внесок, завдяки чому ми маємо змогу фінансування армію.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Можемо переходити до голосування?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради від 30.06.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливості оподаткування у період дії воєнного стану (№ 8401 від 31.01.2023)» ([№ 8401-П1](#)) у цілому. Прошу голосувати.

«За» – 46.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Третій проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливості оподаткування у період дії воєнного стану» (№ 8401 від 31.01.2023)» ([№ 8401-П2](#)).

Є необхідність обговорювати? Добре. Обговоримо і цей проект.

Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Шпак Любов Олександрівна, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШПАК Л.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 194, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»). Дійсно, цей зал зараз показує цікавість до малого і середнього бізнесу, яку виявляють народні депутати. У мене запитання до всіх вас. За що ви так ненавидите малий і середній бізнес? Це ж основа

економіки будь-якої країни. Або ви не розумієтеся на економіці, або не прагнете розвитку нашої країни.

Якщо взяти весь бізнес, який, про це не раз згадувалося, допомагав Збройним Силам України, то саме вони тримають оборону, саме вони донатять на війну, саме вони їздять на передову, саме їхні працівники воюють на передовій. Якщо з 1 жовтня ми впровадимо РРО і відповідно ті, які воюють, мають повертатися, то як їм виходити з цієї ситуації? Як їм далі працювати?

Ми не проти запровадження РРО, але не під час війни. Зрозумійте, як зараз малому і середньому бізнесу вижити? Дуже просто – виїхати за кордон. Багато бізнесів на сьогодні перемістилися до Польщі, Болгарії, інших країн. Ви хочете, щоб це продовжувалося? Тоді знову запитання: як будемо наповнювати бюджет? Тобто таке враження, що ніхто не хоче досягнути цього питання, лише власні інтереси. Навіть не можу зрозуміти, які на сьогодні інтереси переслідує кожен.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Любове Олександрівно.

Ніна Петрівна Южаніна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Дякую всім, хто залишився в залі, але хочу звернутися більше до влади. По-перше, досі немає тексту закону, за який ми проголосували, на сайті Верховної Ради. Я зараз буду розмішувати на своїх ресурсах, тому що протягом двох тижнів у країні просто повний бардак. Багато консалтингових компаній приступили до консультацій і залякують буквально всіх, які будуть перевірки, абсолютно не читаючи тексту закону. Я вважаю, що замість того щоб зараз давати більше інформації, більше пояснень, влада робить все точно до навпаки. А це призведе не до втрати любові до вас (ні, її вже немає в народі, це абсолютно очевидно), а до хаосу, який зараз породжується серед підприємців та бізнесу, навіть середнього і великого. Тому дуже важливо, щоб ви надалі прокомунікували чітко й зрозуміло з бізнес-середовищем.

По-друге, необхідно, щоб влада набралася сміливості і все-таки відповідала на такі закиди, як нещодавно в інтерв'ю повідомив представник МВФ в Україні Степанян, що вони ще подивляться, в якому вигляді прийнятий законопроект № 8401, чи відповідає він домовленостям і таке інше. Так ось, щоб ви потім не повернулися до залу переголосувати ще гірший варіант цього закону, зараз треба зібратися з силами, не мовчати й не очікувати якогось кінця, а працювати з представниками МВФ щодо того, що було зроблено в залі.

На жаль, підприємці, вас сьогодні мало хто може підтримати в тому, з чим ви звернулися до місцевих рад, щодо рішень, які прийняли місцеві ради. Мені дуже жаль, що ми так і не навчилися бути єдиними в нашій країні і під час війни робимо непоправно боляче тим, хто формує наші місцеві бюджети і допомагає Збройним Силам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» (№ 8401 від 31.01.2023)» ([№ 8401-П2](#)) у цілому. Прошу голосувати.

«За» – 34.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Реабілітаційні сили України». Головою цього об'єднання обрано народного депутата України Тараса Петровича Тарасенка. Привітаймо колегу. Гарної вам роботи на такій важливій ниві, як реабілітація наших воїнів і співгромадян (*Оплески*).

Шановні народні депутати, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за результативну роботу. Оголошую перерву у нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку, перебігу, завершення та інших логічних складових наступного продовження пленарного засідання.

Віримо у наші сили оборони! Разом до перемоги! Слава Україні!